

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
JOSEF KIRÁLYI HERCEG UCCA 1. SZÁM
A SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA: 7-89

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR EGY HÓRA. 3.— PENGŐ
EGYES SZÁM ÁRA 12 FILLÉR
VASÁRNAPI SZÁM ÁRA 20 FILLÉR

MAGYAR HÉT

Irta: SUGÁR OTTÓ a debreceni
kerületi Kereskedelmi és Iparkamara
levelező tagja.

Külkereskedelmi mérlegünk egyre fokozódó romlása, szomszédaink elzárkózó politikája, melynek a román delegátus épen a legutóbbi napokban adott olyan élesen kifejezést a Népszövetség genfi ülésén, a realpolitika homlokterébe tolta a honi ipar pártolására irányuló mozgalmat. Az üres ömlengések, a kongó hazafias frázisok ideje lejárt. Tettekre van szükség, tervszerű, rendszeres munkára, a nemzet felvilágosítására, a nemzeti energiának termékeny gazdasági cél felő terelésére. A feladatot meg kell oldanunk, ha csak nem akarjuk újra idegenek hűbéresévé süllyeszteni a nemzetünket. Az ipar gyarapítása nemcsak az ipari munkanélküliség csökkentését, nemcsak külkereskedelmi és ezen át fizető mérlegünk megjavítását jelenti. Az egész szociális probléma sorsa, a belső fogyasztás növelése és ezzel összefüggően mezőgazdasági termelésünk egészségesebb alapra való helyezése, a nemzeti vagyon és jövedelem, a tőkeképződés fokozása, mind az iparpártoló mozgalom sikerével kapcsolatos. Bizonyára nem ez az egyetlen üdvözítő arkánus, de ma a legkézzelfoghatóbb módja helyzetünk megjavításának. Talán azért, mert e téren a siker kizáróan tőlünk függ. Ez pedig nagyon fontos. Mert reánk fokozott mértékben áll, amit Schacht, a német bankárgyűlésen a németekről mondott: „Csak ott győzhetünk, ahol saját magunk ereje száz százalékkal szerepel mérlegünkben”.

Biztató jel, hogy a legközelebbi jövőben rendezendő Magyar Hét már a nemzeti egység jegyében: az ipar, a mezőgazdaság és a kereskedelem összefogásával fog lefolyni. A Magyar Hét már nagy sereg-szemléje lesz a magyar termelésnek. A kirakatok országszerte itthon előállított termékekkel telnek meg, az üzletekben elsősorban magyar árut fognak kínálni. A magyar portéka mindenütt beszélni fog a magyar termelésért, a magyar iparért. De beszélni kell érte azoknak is, akik a nemzetet a szakértelenre támaszkodó szellemi agitáció fegyvereivel befolyásolni, irányítani, vezetni vannak hivatva.

E tekintetben azonban ügyelnünk kell arra, hogy érveinket ne elmúlt idők fegyvertárából szedjük elő. — Ma már hibás és veszedelemes a beállítás, mintha a magyar ipar pártolása egyet jelentene a lemondással, az igények megszorításával. A Védegyleti mozgalom korában, a mikor honunk széplelkű hölgyeinek még kékfestő ruhában kellett járni, ha mellőzni akarták a külföldi ipar termékeit, a magyar ipar pártolás még lemondást jelentett. Azóta a magyar gyáripár kiterelvényesedett és ma már ugyiszólván

Apponyi nagy beszédet mondott Genfben a leszerelésről és a biztonságról

Kimutatta, hogy a hadviselő állapotot az ugynevezett békeállapotba is beleakarják vinni - Rámutatott Magyarország siralmas biztonságára - Még gázvédő álarcot sem engedélyeztek a polgári hatóságok számára

Apponyi beszédének nagy lenyűgöző hatása volt

Genf, szept. 25. Genfben az 1. és 3. főbizottság ülésén, amelynél a nemzetközi ellentétek békés szabályozására vonatkozó előadói jelentést vették tárgyalás alá. Apponyi Albert gróf utalt arra, hogy kimaradt a jelentésből a tanács esetleges beavatkozására vonatkozó észrevétel. — Politisz igazat adott Apponyi grófnak és kijelentette, hogy módosítani fogják a szöveget.

Politisz ezután a támadás kizárására és a kölcsönös támogatásra vonatkozó szerződésmentéséről terjesztette be előadói jelentését. — Apponyi Albert gróf bejelentette a magyar delegáció fenntartását és hogy a közgyűlési tárgyalás alkalmával tartózkodni fog a szavazástól.

A végleges szöveg Apponyi Albert gróf előadásának figyelembevételével készült és mostani formában világosan kimondja, hogy a tanács közvetítését csupán egyik érdekelt fél kérheti, — tehát nem akárki, és hogy azt a másik fél önként fogadhatja el. — A javaslatot ezzel a módosítással emelték határozat erejére.

Benes a határozati javaslatához fűzött fejtegetései során utalt arra, hogy a leszerelés politikai nehézségekre utközik és kiemelte, hogy a nagyhatalmak nem léphetnek át bizonyos határokat a leszerelés terén.

Benes jelentéséhez elsőnek Tancos Gábor tábornok szolt hozzá. — Előreboasztotta, hogy rövid felszólalásának az a célja, hogy megindokolja, miért tartózkodik a határozati javaslat megszavazásától. A határozati javaslat — mondta — nem tartalmaz semmiféle ígéretet, még csak utalást sem az első leszerelési értekezlet összehívására tekintetében. Lojálisan el kell ismerni,

hogy maga az előadói jelentés beszél erről, de sajnos csak igen nagy általánosságban. A legutóbbi évek vitáiból kitűnik, hogy a leszerelési értekezletet még ha össze is hívják, csak minimális elégtételt adnak nekünk, mert csak első és igen szerény lépést jelentene az általános leszerelés terén. Természetesen mi lennénk az elsők, akik örömmel fogadnánk ha ez a várakozásunk nem teljesülne, és ha a minimális elégtételen túlmenő eredményeket érünk el. Az előttünk fekvő határozati javaslat gondosan kerüli, — hogy ezt a szerény reményt is megadja nekünk. Egyoldalú leszerelésünk mostani lealázó helyzete tehát továbbra is fennmarad. Ellenére azoknak a rendelkezéseknek, amelyek az egyezségokmány 8. cikke és a trianoni szerződés 5. fejezetének előszava a leszerelés tekintetében tartalmaz. Kifejezésre akarjuk juttatni, hogy az elmúlt évben újból milyen kiábrándulást okozott nekünk az a körülmény, hogy oly csekély eredményeket ért el a leszerelés terén, mireánk nézve elsőrangú fontossága. Ezért kell bejelentnem, hogy a határozat megszavazásától tartózkodni fogok.

Ezután Bernsdorf gróf bejelentette, hogy a német delegáció szintén tartózkodik a határozati javaslat megszavazásától, mivel nem elégti ki azokat a szempontokat, amelyeket a főbizottsághoz bejelentett indítványában fejtett ki.

A brit és a francia delegátus bizonyították a határozati javaslat előnyeit. Bernsdorf gróf részletes beszédében indokolta meg a német delegáció tartózkodó álláspontját.

Bernsdorf gróf ezután részletes adatokkal bizonyította, hogy Németország teljes mértékben eleget tett a leszerelési kötelezettségének

és hogy Németország katonai fel-szerelésének mai állapota nem jelent komoly erőteljesítést. Nem fogadhatom el — folytatta — a pillanatnyi politikai helyzetre támaszkodó ellenérvet sem, amelynek alapján a német javaslatokat vissza-utasították. A közgyűlés előtt fekvő határozati javaslat is kénytelen bevezetőrészében megállapítani azt a tarthatatlan tényt, hogy az államok biztonságának jelenlegi feltételei már ma lehetővé teszik az első egyezmény megkötését. Nincs ok arra, hogy a közgyűlés ne vonja le ebből, a megállapításból az egyedül lehetséges következtetést.

Bernsdorf gróf — nyomatékosan hangoztatta, hogy a biztonság meg erősítéséhez semmi sem járulhat hozzá hatályosabban, mint az általános leszerelés megkezdése.

APPONYI NAGY BESZÉDE.

Genf, szept. 25. A délutáni ülésen a közgyűlés áttért azoknak a szerződésmentésnek tárgyalására, amelyeket a nemzetközi ellentétek békés szabályozásáról, továbbá a támadás kizárásáról és a kölcsönös támogatásról dolgoztak ki. — Az erre vonatkozó jelentést a 3. főbizottság nevében Politisz terjesztette elő.

A jelentéshez elsőnek Apponyi Albert gróf szolt hozzá. A határozati javaslatok közül mindenképp előtérbe foglalkozott, amely a hágai állandó nemzetközi bírósági fakultatív záradékra vonatkozik. Felesleges megindokolni — mondta — az igenlő szavazatot, mert hiszen Magyarország épen most irta alá minden fenntartás nélkül a fakultatív jegyzékhez való esatlakozást. A második javaslat a népszövetség jó szolgálataira vonatkozik.

minden téren a legfejlettebb külföldi ipar szintjére emelkedett, a magyar kézműipar pedig, megőrizve ősi zamatát, modernizálódott. A magyar ipar tehát ma már minden lemondás nélkül, igényeink minden megszorítása nélkül részeshető előnyben a külföldivel szemben. Ennek a feltétlen egyenrangúságnak és versenyképességnek tudatát kell beleoltanunk a közvé-

ménybe és kiirtanunk onnan azt az atavisztikus hitet, mintha az iparpártolás ma is még az elnézés munkóján esoszogna. Ez a hit a kézetek sorába taszítja azokat, akiknek követelni van joguk és közzjótékonyasággá teszi, amit a legelő-mibb gazdaság icélszerűség, a leg-egészségesebb gazdasági önzés parancsol. A mai ember irtózik a lemondástól és előre meg van peesé-

telve a sorsa annak a népmozgalomnak, amely a mai átlagember lelkétől függetlenül csinálja meg a számvetését.

Lemondás, megegyezésesítés, a karékosság, gyönyörű célok, de az iparpártolástól egészen függetlenül kell értük harcolnunk. Másképpen csatát veszünk, ha még olyan lelkesen fújuk is a Magyar Hét had-bahívó trombitáját.

hogy a tanács a maga erkölcsi befolyásával megkönnyítse az egyezmények megkötését. *A magyar delegáció ehhez is hozzájárul.* Hátra van még két határozati javaslat. Az egyik szerződés megkötését ajánlja, akár az általános okmányokhoz való csatlakozás, akár pedig a biztonsági és döntőbíráskodási egyezmények révén. A másik figyelmébe ajánlja az államoknak a támadást kizáró egyezményeket. Az első határozati javaslathoz a magyar delegáció hozzájárul. Ez a csatlakozás magában foglalja véleményem szerint a magyar kormányra nézve azt az erkölcsi kötelezettséget, hogy a lehető leggyorsabban igyekezzenek az általános okmányokhoz hasonló egyezményeket kötni és csatlakozni az államok között kötött általános egyezményhez. A magyar kormány azonban nincs abban a helyzetben, hogy azt az általános csatlakozást, amellyel ezekhez az ajánlásokhoz hozzájárult, nyomban valóssá változtassa és megfelelő egyezményeket kössön. Ime ez a kérdés még nem találta meg a megoldást.

Apponyi Albert gróf kijelentette ezután, hogy nem fogadhatja el azt a gyökeres megoldást, amely kiharja zárni a fenntartások minden lehetőségét. *A magyar kormány tudni szeretné nem esik-e becsapás áldozatává, ha elfogadja ezt a megoldást* akkor, mikor az ő jóhiszeműsége nem találkozik esetleg ép oly jóhiszeműséggel valamely más állam részéről. Másik okunk a habozásra az az eljárás, amely a népszövetség bizonyos szervében meghonosodott, felhő borítja el a nemzetközi bíráskodás és a döntő bíráskodás elvét. Bizonyos célzat érvényesül, hogy a politikai hatalmak a népszövetség kebelében a jogi hatalom fölé helyezték, hogy a politikai hatalom legfőbb szervének a tanácsnak az ítéletekkel szemben elővizsgálati jogot biztosítsanak és hogy a nemzetközi bírósági testületek ítéleteivel szemben felelőbírási fórummá tegyék meg. Ezt a gondolatot mindenkor, minden erőmmel támadni fogom. Ha hirdetik is, a szószékről úgy, hogy ezt az egyenlőséget, a bíróság az egyetlen fórum, ahol ez az egyenlőség valóban fenn áll. *Már pedig ennek az egyenlőségnek fenn kell állnia jogi kérdésekben,* mert ha nem áll fenn a jogi kérdésekben, s ha ezekben a kérdésekben még mindig a legnagyobb politikai befolyás érvényesül elsősorban akkor valóban nem látom be, miért teremteték meg a népszövetséget. Ez az áramlat bizonyos befolyást gyakorolt már a tanács bizonyos eljárásaiba. Tagadhatatlan azonban, hogy bizonyos habozás nyilvánul meg ebben a tekintetben. — Tagadhatatlan, hogy e reménnyel ép a kifejezés gyenge e bizonyossággal szemben, amelyet táplállok, amelyet köteletségem táplálni a tanács iránti tiszteletből kifolyóan, ezzel szemben bizonyos ellenkező véleményedések élnek és hogy olyan habozások nyilvánulnak meg, amelyek elborítják a nemzetközi bíróság megtámadhatatlanságának elvét támogatja.

Vajjon az ellenkező áramlatokkal szemben érvényesülni tud-e az igazság? Távol áll tőlünk, hogy megakadályozzuk a javaslatok elfogadását, de köteleességünknek tartjuk, hogy tartózkodjunk a szavazástól, minél egyik oka ma köteleességünk természetéből folyik, a melyeket a kölcsönös támogatásra vonatkozó szerződés előír. Azt kérdem, hogy abban az állapotban, a melyben jelenleg vagyunk, ebben a végtelenségig felfegyverzett álla-

potban vegyünk-e magunkra kötelezettségeket oly irányban, hogy bármit is támogatassunk? *Köthetünk-e mi, lefegyverzetek, mi védtelenek, kölcsönös támogatásra vonatkozó szerződést olyanokkal, kik állig fel vannak fegyverkezve?* De van egy másik okunk is a tartózkodásra. Ez a mi számunkra a legfőbb. A kölcsönös támogatásról szóló szerződések erkölcsi kötelezettség, kölcsönös bizalmat tételeznek föl. Sajnálatomra azt kell mondanom, hogy Európának ama vidékén, amelynek központjában mi élünk, e politikai feltétel a kölcsönös bizalomnak ez a feltétele még nincs meg. Az utóbbi időben ennek megvalósítása felé semmi komoly haladás nem történt.

— *Mi a mi mostani biztonságunk?* Ime egy kis példa. Sokszor említettem már azt az erkölcsi türethetetlen helyzetet, amelyet az egyoldalú leszerelés teremt az egyes országok számára. De most biztonságról beszélnek. Régebben azt akartuk, hogy gázvédő álarokokat használhassunk. Tehát oly eszközöket, melyek támadásra nem alkalmasak, *akkor években keresztül megtagadták ezt tőlünk; most végre engedélyt adtak, megengedték, hogy Magyarország 62.000 gázvédő álarokot gyárthasson 35 ezer főnyi katonája számára, de polgári hatóságunk számára, amelyet alkalomadtán épp úgy fenyegethetnek mérgező gázok, nem adtak semmiféle engedélyt.* Minden állam gondolt arra, hogy megvédje lakosságát a levegőtől jövő veszélyek ellen. *Mi ezt nem tehetjük meg, mert erre nincs engedélyünk. Ez hát a biztonság? Ez a példa, amelyet megszorozhatnánk, bizonyítja, hogy lehetetlen sorrendet megszabni arra, hogy a biztonság előbbre való, — mint a leszerelés.* Annak a helyzetnek, amelyet a békeszerződések megteremtettek, nagy tévedésére jellemző és végzetes vonása az, — hogy örökössé teszi a hadviselő állapotot, az úgynevezett békeállapotba is be akarja vinni a megkülönböztetést azok közt, akik a háborúban az egyik vagy a másik oldalon állanak. *Ez teljesen lekérdőjeletlen akadály a erkölcsi kiengesztelődésnek.* Ilyenképpen egy nemzet, mely megérdemli ezt a nevet, lehetetlen, hogy megbékülhesen azzal a gondolattal, hogy jogilag inferiorisabb helyzetbe süllyeszék. Mindenkinek megvan a maga gondolkodási módja és aszerint cselekszik, anélkül, hogy azt a fáradságot venné magának, hogy megértse mások gondolkodását. Csupán akkor lehet megértésre jutni, ha a gondolkodásbeli különbséget felismerik és megértik.

— Ha ezt az eredményt elértük, akkor semmiféle nehézség nem riaszt vissza, akkor, de csakis akkor optimista vagyok és osztozom

a népszövetség jövőjébe vetett bizalomba, mert a népszövetség megelégszik azzal, hogy formulákat ke- ressen ott, ahol nagyfontosságú kérdések várnak megoldásra, akkor a nagy célját, amelyet maga elé tűzött és amelynek rendíthet

len és őszinte szolgálja maradék, soha nem fogja elérni. *En ezt az ügyet akarom szolgálni és ezért beszéllek erről a szószékről oly nyelvezettel, amely néha talán kelletlen, de őszinte és becsületes.*

Apponyi beszédének nagy hatása

Gent, szept. 25. Apponyi Albert grófot, mikor a szószékről leszállott, számosan üdvözölték. A beszéd után a delegátusok élénk taps

ban törték ki. *Az elnök félnyolcórán félbeszakította a vitát és folytatását holnap délelőtt 10 órára tűzte ki.*

Ellenforradalmi megmozdulás Moszkvában

Hangos tüntetés a szovjet rendszere ellen a Tolsztoj-emlékünnepen

Páris, szeptember 25. Rigából jelentik, hogy Tolsztoj barátainak s tanítványainak szövetsége engedélyt kapott arra, hogy Moszkvában, nagy nyilvános ülés keretében ünnepelje meg a Tolsztoj centenáriumot. *Ez a gyűlés váratlan politikai tüntetésre adott alkalmat. Valamennyi szónok merészen és élesen kikelt a szovjet kormány által alkalmazott erőszak ellen.* — A

gyűlés tiltakozott a hatalomnak a nép vallásügyeibe való beavatkozása, az ifjuság elerkölcstelenítése, valamint a polgárháborút szolgáló hatalmas propaganda ellen. Egy másik előadó tiltakozott az iskolák militarizálása ellen, követelte a haláltünetés eltörlését, a sajtó és szólásszabadságot. — A gyűlésen résztvevők legnagyobb része gyári munkás volt.

Október 1-én kezdődik a Gyorsíró Egyesület tanfolyama kezdők számára

A Debreceni Gyorsírók Társasága minden évben rendez kezdők számára gyorsíró tanfolyamot, mivel gyorsírókban állandó a hiány és ma már ugyszólván minden irodában megkívánják a gyorsírás tudást.

Az idei tanfolyamot október hó 1-én kezdik az egyesület tantermében, amelyet a városi tanács az iparostanoniskolában bocsátott rendelkezésére.

A tanfolyamra szeptember 30-ig lehet beiratkozni az egyesület titkáranál, Domb ucca 17. szám alatt, beiratkozásokat azonban kizárólag délután 4—6 óráig eszközölnek.

RADICS GYLKOSSÁNAK VÉDELME-RE EGY FRANCIA ÜGYVÉD VÁLLALKOZIK

Belgrádból jelentik: A Radics és társainak meggyilkolásáért letartóztatott Raecies montenegrói képviselő védelmére a rövidesen kiti-zendő bírósági tárgyaláson Raecies barátai egy híres francia védő-ügyvédet, Moreau Giaffieri-t kértek fel. A párisi ügyvéd kijelen-

tette, hogy elvállalja a védelmet félmillió dollár honoráriumért. Az összeget Raecies barátai most gyűjtés útján akarják összeadni. A hír természetesen óriási visszataszítást kelt a horvátok körében, kik a gyűjtés megindításában csak újabb bizonyítékát látják annak, hogy Radicsnak és társainak meggyilkolása egy nagyszerb politikai pártnak előre megfontolt tette volt és nem egy ember hi- telen felindulásának a következmé- nye.

Röde Gyula

üzleteiben

Kossuth ucca 57. és Csapó ucca 10.

állandóan I. rendű friss hus és igazi debreceni módra készített hentesáru különlegességek kaphatók. — Friss szikkadt, száraz és páros kolbász, paprikás szalonna virstli és a legvátozatosabb felvágottak. Zsir, hár, zsirszalonna. Min- dennap friss virstli és trissen süttött lacipecsenye, pén- teken pedig házia- san készített hurka.

Kiváló minőségű hentes- áruíért a budapesti Kéz- művesipari Kiállításon ezüst koszorúval kitün- tetve.

Aranyat

ugyan nem, de ami az arannyal is többet ér, jó és friss árut

kap

pénzéért, ha fűszer, csemege, gyü- mölés és ital-szükségleteit

Pálffyral

szerzi be. Kossuth ucca 7. sz. Tele- fon 16-94.

Titokzatos haláleset a Csapó uccában

Egy ondódi gazdálkodó meghalt a szekeren

Tegnap éjjel telefonon jelentették a rendőrségen, hogy Csapó utcán, a tüzoltó laktanya előtt, meghalt egy gazdálkodó. Az első jelentés szerint vidékről hozták szekeren Debrecenbe Horváth István ondódi gazdálkodót, aki azonban utközben, mielőtt a kórházba értek volna, meghalt.

Azonnal bizottság szállott ki a helyszínre, kiknek Horvátné előadta, hogy férje délben hirtelen rosszul lett. Délután rosszul lett csak fokozódott, mire elhatározták, hogy behozzák Debrecenbe, a kórházba. Feltették este fél 8 órakor a szekérre és lassu léptekben megindultak a város felé. Éjjel fél 12 óra kor érkeztek a tüzoltó laktanya elé — amikor az asszony megdöbbenve tapasztalta, hogy utközben Horváth meghalt.

Az elhunyt gazdálkodó 63 éves, Szeghalmon született és Ondódon, Percz-dülő 37. szám alatt lakott.

Nemsokára megérkezett a helyszínre dr. Varga Endre tisztiorvos is, aki megvizsgálta a hullát és megállapította, hogy

Horváth István, kinek teste már teljesen ki volt hülve, — délután 5 órakor halhatott meg.

Az orvos véleménye titokzatos teszi ezt a halálesetet, mert szerinte már délután 5-kor elhunyt Horváth és akkor csak a holttestét tették fel a szekérre. Az asszony azonban ezzel szemben azt állítja, hogy

Fél 8 órakor, amikor feltették a szekérre, férje még élt.

A holttestet rendőri fedezettel beszállították a bonctani intézetbe, ahol ma reggel felboncolják.

A boncolás van hivatva megállapítani a titokzatos haláleset körülményeit, a rendőrség pedig azonnal megindította a nyomozást, miszerint nem forog-e e fenn büncselekmény.

A Dunáninneni városok kulturális egységét teremti meg Debrecenben a polgármesterek értekezlete

Október 7-én és 8-án ünnepélyes keretek között teremtik meg a kulturális együttműködést

Kulturális szempontból rendkívül nagyfontosságú akció indult ki Debrecenből, amelyet dr. Magoss György polgármester indított meg és lelkes munkatársával dr. Kuthy Sándorral együtt dolgozott ki részletesen. A nagyfontosságú akciónak az a célja, hogy a dunáninneni városokat egy szoros kulturális egységbe kapcsolja össze és lehetővé tegye a városoknak a kulturális téren is való együttműködését. Az értekezletre, amely október 7. és 8-án lesz Debrecenben, a polgármester helyett, aki tudvalevőleg a Lukácsfürdőben üdül, dr. Vásáry István polgármesterhelyettes a következő meghívót bocsájtotta ki:

*Igen tisztelt Polgármester Ur!
Kedves Barátom!*

Debrecen, Miskolc és Nyíregyháza városok polgármesterei kezdeményezésére a Dunáninneni városok a kulturális együttműködés megbeszélésére Debrecenben 1928 október 7. és 8-án értekezletet tartanak, amelyre úgy az előkészítőbizottság, mint Debrecen sz. kir. város és a magam nevében szíves szeretettel meghívom.

Az értekezlet tárgya:

1. A meglévő kulturális értékek kieserlése.
2. Kulturházak létesítése.
3. Zene-iskola és zenetanítási ki- rendeltségek.
4. Képzőművészeti kiállítások.
5. Muzeyumi és néprajzi gyűjtemények.
6. Hangversenyek közös rendezése.
7. Tudományos és irodalmi előadások.
8. Egymás közötti hoszpitalás, — vidéki városok vezetőinek látogatása.

A debreceni teljes program a következő:

Érkezés 1928 október 7-én vasárnap. Fogadtatás az állomáson és elszállásolás. Dél előtt 11 óra 20 perc kor népszerű zeneelőadás az Arany

Bika dísztermében. Este 8 órakor az országos Schubert-bizottság debreceni zenei ünnepélye. (Szereplők: dr. Jeszenszky Sándor, a kultuszminister képviselője, dr. Dohnányi Ernő, Basilides Mária, Bartók-Szerémi vonósnyegyes.)

A hangverseny után társasvácsora és ismerkedés az Arany Bikában.

Október 8-án délelőtt 9 órakor értekezlet a Városháza tanácstermében. Az értekezlet után és délután — a Déri muzeum, a Kollégiumi könyvtár, a Zeneiskola megtekintése, délben fél 2 órakor ebéd.

Az értekezletre meghívtuk a m. kir. Belügyminiszter és a Kultuszminiszter ur önmagyméltóságát. — Eddig az értekezlethez való csatlakozását bejelentette Nyíregyháza, Miskolc, Eger, Makó, Nagykőrös, Gyula, Szarvas, Kecskemét, Orosháza és Czegléd polgármesterei.

Szíves válaszat és az érkező pontos idejének közlését kérve maradtam

kész hived

Dr. Vásáry István,
polgármesterhelyettes.

Az értekezletre még meghívtak: Baja, Szolnok, Hajduböszörmény, Hajduszoboszló, Szeged, Sátoraljaújhely és Békéscsaba polgármesterei. Előreláthatólag az értekezlet a legteljesebb siker jegyében fog lezajlani és megteremtí az érdekelt városok szoros kulturális kapcsolatát.

Az Arany Bika pincevendéglőben olcsó és izletes étkezés!

3 fogásos ebéd: leves, sült körettel v. főzelék feltéttel, tészta P 1.20
Vacsora: sült körettel " 1.-
Leves, üres főzelék " -40
Zóna " -40

Pontos és figyelmes kiszolgálás! Jégbehűtött italok!
Lejárt a József királyi herceg uccai oldalán.

Ha olcsón és elegánsan

akar öltözködni, úgy vegyen egy

kötött kosztümöt.

Ara 25 és 30 Pengő.

Benyáts Emil

harisnyagyára, főtéri üzlete
DEBRECEN.

Ismét hét megszállott területről érkezett katonaszökevényt állítottak elő a rendőrségen

A megszállt területről érkező katonaszökevények száma napról napra emelkedik, kik utlevél nélkül, rongyosan és meggyötörve lépik át a trianoni határt. Hétfő déltől kedd reggelig ismét hét katonaszökevényt állítottak elő a debreceni rendőrségen. Ezek közül öten Erdélyből, a román hadseregből, ket-

ten pedig cseh megszállt területről szöktek agyarországra. Valamennyiüket őrizetbe vették és kettőt már tegnap felelősségre vont tiltott határátlépésért a kihágási rendőrbíró és az egyiket hat, a másikat öt napi elzárásra ítélte dr. Mayer Andor rendőrbíró.

A Nobel díjra Kellognak van legtöbb esélye

Páris, szeptember 25. A Chicago Tribuna jelenti Oslóból, hogy az évi Nobel békedíj jelöltjei között szerepel Kellogg államtitkár, valamint lord Cecil, a népszövetség angol delegátusa, Henry Jouvenel,

francia államférfi és Massarik cseh köztársasági elnök. Politis, nagykövet. A díjat december 10-én adják át. Az Oslói Dagbladet szerint a legtöbb esélye Kellognak van.

Fals házasságot kötött egy pesti pénzügynök egy gazdag amerikai hölgygel

Al-anyakönyvvezető — ál-házasság
Másiél évi fegyház csalásért

Tavasszal egy amerikai hölgy, Mignon Charles érkezett Budapestre rokonai látogatására. — A hölgynek Newyorkban jömeneteli madárkötő intézete van. Budapest anyyira megnyerte tetszését, hogy tartózkodását meghosszabbította. Időközben megismerkedett Nagy Imre pénzügynökkel, aki kintartóan kezdett udvarolni neki és gyakran kedveskedett virágcsokorral. Nagy Imre megkérte az amerikai hölgy kezét, aki ígért mondd és most már a menyasszony lepte meg a vőlegényt értékes ékszerajándékokkal. A vőlegény azonban hozzálatott az okmányok beszerzéséhez, — amelyeket azonban nem tudott megszerezni. Egy alkalommal a menyasszonyt kocsiba ültette azzal, hogy az akadályokat sikerült elhárítani és egy Vilmos császár-uti magánlakásra vitte, a

hol egy komoly kinézésű, nemzetiszini övvel ellátott hivatalnok külsejű ur összeadta őket és az amerikai menyasszony boldogan írta be a nevét a foliás alakú hatalmas könyvbe. — A fiatalasszony hozzátartozóinak azonban gyanussá vált a hirtelen esküvő és a rendőrség csakhamar megállapította, hogy a házasságot a X kerület egyik anyakönyvvezetője előtt sem kötötték meg. Vallatára fogták a férjet, aki egy pillanatig sem tagadta a dolgot és elmondta, hogy az okmányok beszerzése oly sokáig húzódt, szerelme pedig oly nagy volt, hogy tovább várni nem tudott. Megkérte egyik barátját, vállalja az anyakönyvvezető szerepét, két másik barátja pedig tanuként szerepelt az álesküvőnél.

A megcsalt amerikai hölgy feljelentést tett Nagy Imre ellen, akit csakhamar elfogtak a detektívek, és előállították Miskei Antalt is, aki az anyakönyvvezetői szerepét töltötte be. — A törvényszék most tárgyalta ügyüket és Nagy Imrét család miatt másfél évi fegházra, — Miskei Antalt pedig 8 hónapi fegházra ítélte, a két tanu azonban elűnt. A rendőrség elrendelte Kiss Antal és Freund Imre álházasság, kötései tanuk körözését.

Felülvizsgálták a közkórházi telepet, amelyet rövid idő alatt üzembe lehetne helyezni

Dr. Láng Sándor tisztifőorvos nyilatkozata a Közkórház kérdéséről

Megírta már a „Debrecen“, hogy dr. Láng Sándor tisztifőorvos javaslatára a városi tanács elhatározta a közkórházi telep felülvizsgálását, hogy ott a járványkórház részére megfelelő elhelyezést találjanak.

Ez a szemle tegnap délután meg is történt, amelyen dr. Láng Sándor tisztifőorvos, dr. Vass Károly tanácsnok, dr. Balogh Gyula klinikai gazdasági igazgató és dr. Poroszlay László városi aljegyző vettek részt.

A bizottság egyhangulag megállapította, hogy a közkórház — tekintve az épületek külső részén még foganatosítandó javításoktól, olyan állapotban van, hogy rövid időn belül üzembe helyezhető volna.

A közkórházban 412 ágy áll rendelkezésre, a hiányok csak fehérneműben mutatkoznak és azoknál a felszerelési tárgyaknál, amelyeket a kultuszminiszter az egyetem részére tancsokra átvett. Ezek azonban rövid időn belül pótolhatók volnának.

A szemle eredményéről dr. Láng Sándor tisztifőorvos beadványban számol be a tanácsnak és azt a javaslatot teszi, hogy a közkórházban: legalább három osztályát, a bujakórt, az elme és fertőző osztályt nyissák meg, mert így a közegészségügyi rendszert kijutna abból a kátyúból, amelyben jelenleg van. A közegészségügyi rendszert most ugyanis nem tudja elhelyezni sem a beteg nőket, sem az ön- és közveszélyes elmebetegeket, sem pedig a fertőző betegeket, a klinikák pedig férőhely hiányában nem veszik fel ezeket a betegeket. Azonkívül százával várják az elhelyezést az aktív folyamatu tüdőbetegek és a sebészeti tüdőbetegek, akiknek az elhelyezésére, elkülönítésére nagy szükség van, mivel ezek a betegek így elkülönítés nélkül tenyészítik a betegség csiráit.

Nagyon kellemetlen az is, hogy a közegészségügyi rendszert közkórház hiányában még átmenetileg sem tudja elhelyezni az idegen illetőségű, elhagyott és szegény betegeket.

DR. LANG SANDOR NYILATKOZATA A KÖZKÓRHÁZ KÉRDÉSÉRŐL

Dr. Láng Sándor tisztifőorvos fogadta munkatársunkat és részletesen nyilatkozott az egész közkórház kérdéséről.

— Még 1922 március 31-én szerződést kötött a közkórházra vonatkozólag a város és a kultusz-kormány. Ebben a szerződésben a következők foglaltattak:

1. A közkórház épületei és felszerelése, amelyek 1919 október óta a kultusz-kormány kezelésében állnak, leltár szerint adatnak át.

2. Az állami kezelés újabbán 1921 november 1-én kezdődik és tart mindaddig, míg a nyilvános közkórház jellegével bíró klinikai épületek a városnak annak idején bemutatott tervek szerint fel nem épülnek és a használatnak át nem adatnak. Ez az állapot tart 1923 november 1-ig és pedig azért eddig, minthogy a törvényhatósági bizottság határozatilag kimondta, hogy a klinikák felépítése után a jelenlegi közkórház megszüntetendő és a telek értékesítendő.

3. A városi házipénztárt nem terhel ezentul semmiféle kiadás.

4. A kultusz-kormány tartozik a jelenlegi ágyszám mellett a közkórház jellegét fenntartani és a fertőző betegeket felvenni.

5. Minden újabb beruházás a város tulajdonába megy át.

6. 1921 óta, azaz a közkórház átvétele óta tartozik a kultusz-kormány a megszünt közkórház orvosainak és irodai alkalmazottainak illetményeit „városi közkórház használat” címen megtéríteni.

Ez a szerződés ugynevezett kórházi alkotmány.

A kultusz-kormány 1924-en újabb tárgyalásokat kezdett a várossal abban az irányban, hogy hajlandók átvenni a közkórház épületeit és felszereléseit és a kórházat „közkórház jelleggel bíró egyetemi kórház” címe nézvébe helyezni.

A város a tárgyalások folyamán 300 millió korona évi bért kért, azonban a kultusz-kormány csak 200 millió koronát volt hajlandó megadni. A megegyezés itt dőlt meg és az oka annak, amiért nincs ma közkórház Debrecenben.

A kultuszminiszteriumban időközben rezsimváltozás történt. — Nagy Árpád miniszteri tanácsos helyére Magyary Zoltán miniszteri tanácsos került. Magyary Zoltán miniszteri tanácsos úgy látja, nem akarja, hogy a kultusz-kormány közkórházat tartson fenn Debrecenben az egyetem részére, mert a kultusz-kormánnyal meg is szakadtak a tárgyalások.

A törvényhatósági közgyűlés 2.400.000 koronát szavazott meg hozzájárulásként a központi egyetem létesítéséhez, ha a kultusz-kormány az ennyire értékelt közkórházat átveszi. Ez bonyodalmakat

idézett elő és emiatt nem tudott a város a közkórház ügyében dülőre jutni. A város ugyanis felterjesztést intézett a népjóléti miniszterhez, amelyben felajánlotta a közkórházat, ha a népjóléti miniszter megfizeti ezt az összeget a városnak, vagy pedig a városit hozzájárulása javára átutalja a kultusz-kormánynak.

Ez év február 24-én a népjóléti miniszter le is küldötte Debrecenbe Rétfalvi miniszteri tanácsost és Majorossy főmérnököt, hogy tárgyaljanak a várossal a közkórház átvétele ügyében. A tárgyaláson a kultusz-kormány képviselőjében dr. Verzár Frigyes egyetemi rector is részt vett.

A tárgyaláson megegyezés jött létre, amelyben leszögezték, hogy az államnak a várossal szemben kötelezettségei állnak fenn. Debrecen városa követelésének fenntartásával beleegyezését adja, hogy a népjóléti miniszter a közkórház épületeit és felszereléseit használathoz vegye és a kórházat a legrövidebb időn belül megnyissa. Ezzel párhuzamosan a népjóléti miniszter megindítja a tárgyalásokat Hajdúvármegyével és a Munkásbiztosító pénztárral, hogy a közkórház átvételéhez járuljanak hozzá, mert különben Debrecen városa nincs abban a helyzetben, hogy a kultusz-tárcra részére megtérítse a központi egyetem építési költségeihez való hozzájárulást, mivel ezt az összeget a közkórház telkének, épületeinek és felszereléseinek értékesítéséből akarja megszerezni.

Az értekezlet azzal végződött, hogy a megállapodást Rétfalvi miniszteri tanácsos a népjóléti miniszter elé fogja terjeszteni és az ered-

ményről értesíteni fogja a várost. Junius 1-én meg is érkezett a népjóléti miniszteriumból egy leirat, amelyet Rétfalvi tanácsos irt alá. A leirat címe ez volt: *A debreceni városi közkórház üzembe helyezéséhez szükséges költségek.*

A leiratban az foglaltatott, hogy a város tegyen sürgős és részletes felterjesztést az iránt, hogy:

1. a közkórház épületek helyrehozatala.

2. a közkórháznak üzembehelyezéséhez szükséges kórházi és műszaki felszerelés milyen összeget igényel.

Megjegyzni még a leirat, hogy a közkórházban sebészet, belgyógyászat, szülészlet, bőr- és bujakór, továbbá tuberkulotikus betegek részére akarnak osztályokat létesíteni. A leirat végül azt kéri, jelentse a város, hogy a jelzett költségekből milyen összeg térül meg a kultusz-kormánnyal történő elszámolásból. — A kultusz-kormány ugyanis 75.000 pengővel tartozik az épület tatarozási költségeiért és a leltári tárgyak megtérítéséért.

— Arranézve, hogy azóta történt-e valami lépés, vagy mit válaszolt a népjóléti miniszterium, nem tudom, — mondotta dr. Láng Sándor.

Fel kell azonban hívnom a figyelmet arra, hogy a népjóléti miniszterium nem vette számításba sem az elmemegfigyelő osztály, se a fertőző betegek osztályának a létesítését. Ezekre az osztályokra pedig feltétlenül szükség van a közkórházban s ezt a városnak ki kell harcolni.

Eddig tart dr. Láng Sándor tisztifőorvos nyilatkozata, aki díszesre ambícióval fogott hozzá, hogy ismét életre keltsék a közkórházat, amely nélkülözhetetlen szükséglete Debrecen közegészségügyi rendszetének és közegészségügyének.

Dr. Láng Sándor tisztifőorvos egyébként a közkórházal kapcsolatos aktuális kérdésekről szerdán este előadást fog tartani az Egységes Pártban. R. R.

Miért dicsérik

mindenfelé a folytonegő szabadalmazott

Cóburg-kályhákát?

M e r t :

1. A legsilányabb szén és tőzeg is kitűnően ég bennük.
2. Egyenletes meleget adnak.
3. Samotibélése a kályhát a tűz kialvása után is melegen tartja.
4. Zománczott és nikkelezett kivitelben a legkényesebb izlést is kielégíti.
5. Vételáruk a tüzelőanyagban elért megtakarítással hamarosan megtérül.

Mielőtt kályhaszükségletét fedezné,

saját érdekében kérjen ajánlatot és prospektust a

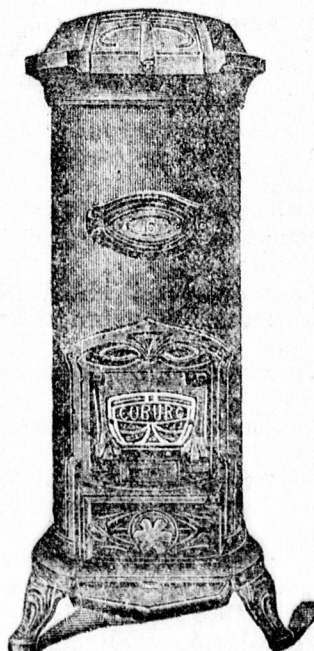
Magyar Szabadalmazott Patkógyár

Részvénytársaságtól

Híd ucca 4. szám.

Telefon 10-60.

Kapható minden vaskereskedésben.

Irtózatok jelenetek a madridi színházégnél

Egyes férfiak revolverrel, rugással, harapással csináltak maguknak utat - Egy anya hat gyermekével szénné égett - Egy apa fejbe lötte magát - Csak egy színész menekült meg

Madrid, szept. 25. A Novedades-színház üszkös romjai alól eddig százharminc holttestet ástak ki. A külvárosi színházépület körül még mindig katonaság tartja fenn a kordont. Egymást leváltó tüzoltó-örsök és helyőrségi utászesapattok a legnagyobb elővigyázatossággal takarítják el a romokat. Szinte megdörögni látszik a holttestre bukkan a bontósáskány. Egymáshoz tapadt, eltorzult arckifejezésű halottak, akiket a kifejlődött gézok és a sűrű füst ölt meg. A menekülési pánik borzalmasra jellemző, hogy

igen sok holttesten késszurás, harapás és fojtogatás nyomai látszanak.

Igen sok nő és gyermek van az áldozatok között, akiknek hozzátartozói jajveszékelve fölöttük az éjszakát az uccákon a katonaság kardonja mögött.

A tüzoltók a színpadig még nem jutottak el, de megállapították, hogy mindössze

egyetlen egy színész menekült meg élve,

aki az egyik uccára nyíló ablakon ugrott ki. Borzalmas halált lelték azok, akik rémületükben a karzatokról vetették le magukat a földszinten tolongó sokadalomba. Az egyik lépcsőházban

egy anya hat gyermekével kórommá égett.

A férj látva családját pusztulását, revolverrel föbelötte magát.

A halottakat a madridi közkórház egyik hatalmas termében ravatalozták fel. Ma reggelig idejártak a hozzátartozók, hogy kutasanak elhunyt családtagjaik után. Minthogy azonban a holttestek legnagyobbrésze a felismerhetetlenségig eltorzult, a halálos áldozatoknak csak egészen jelentéktelen részét sikerült agnoszkálni. A tegnap estig kiásott százötven halottat tegnap délelőtt temették el.

A temetés országos gyászünnepség keretében történt s a gyászszertartáson az egész hispánországi képviselve volt.

A katasztrófa okának megvizsgálására indított nyomozás rendkívül nehéz feladat előtt áll. Tekintettel arra, hogy a tűz fészke a színpad egyik sarka teljesen elhamvadt s porrá égtek az összes villamosági berendezések is, igen nehéz megállapítani, hogy gondatlanság, vagy pedig rövidzárlat okozta a szerencsétlenséget.

A megmenekült nézők azt állítják, hogy a szíkra először a színpadot bevilágító hatalmas reflektor izzó szénpálcájából csapott ki. Más verzió szerint a szerencsétlen véletlen is szerepet játszott a tűzkatasztrófa kitörésénél. A második felvonás elején a színpadon

bengáli tüzet gyújtottak és eközben lángrobbant az egyik kulissza.

A közelben álló tüzoltó azonnal nekilátott az egymagában teljesen veszélytelen láng eloltásához, amikor hirtelen, eddig ismeretlen okból hirtelen kialudt a villanyvilá-

gítás. A közönség azonnal reagált s pillanatok alatt

fejellen pánikban menekülni kezdett.

A tüzoltó abban a hiszemben, hogy a tűz már átterjedt a nézőtérre, elmulasztotta a kulissziláng elfolytatását. Így az erősödő láng veszedelmes gyorsasággal elharpódzott és

a pánik teljes erejével kitört.

Az általános menekülés közepete is kitiűnt néhány fiatalember bátorságával és hidegvérével.

Szüleiktől elszakadt kisgyermeket mentettek ki a biztos összetapasztás veszélyéből.

Mintegy husz kisgyermeket szállítottak egy menhelyre, de eddig egyiküknek sem jelentkeztek a szülei.

Ma reggel másfélnapos szünet után ismét megjelentek a madridi újságok. A hírlapok éles hangon teszik szövé, hogy az 1850-ben épült favázas színházat 78 esztendő alatt egy ízben sem restaurálták.

A Novadades egyjébként a nyolcadik madridi színház, melyet tűzkatasztrófa hamvasztott el.

A lapok szerint a romok alatt még száznál több halott fekszik.

Alfons spanyol király, aki tegnap reggel óta Londonban tartózkodik, ma délelőtt a St. James-templomban az áldozatok lelki üdvéért mondott rekviemen vet részt. A király Párison keresztül haladéktalanul visszatér Madridba. A városi hatóságok nagyarányú segítségkeiöt indítottak az áldozatok hozzátartozóinak támogatására, a spanyol kormány pedig rendkívüli minisztertanácson határozta el, hogy a tűzkatasztrófa által súj-

tott családoknak segílyt nyújt.

Vass József dr. helyettes miniszterelnök a magyar kormány nevében megleghangu részvétláviratot küldött Primo de Rivera spanyol miniszterelnöknek a színházi katasztrófa alkalmából.

Doumergue francia miniszterelnök ugyancsak részvétláviratot intézett Alfons spanyol királyhoz.

Madrid, szept. 25. Nehány holt-

testen borzalmas felfedezést tettek az orvosok. Némelyik holttest hátán törsturástól eredő seb tátong, másokat revolverrel löttek át. Az életben maradt szemtanúk beszélik, hogy vad menekülés közben néhány férfi törrel szurkált és lövöldözött, hogy utat vágjon magának a kijárat felé.

A kórházban ápolt sebesültek között is több olyan van, akit a pánik elvetemedett bestiai halálfelelmükben és aljasságukban megsebesítettek. De a gyilkos meekülök mellett akadtak olyanok is, akik elszánt hősiességükkel tettek bizonyosságot. Egy rednőr és egy színházi jegyszedő életével fizetett, miközben menteni próbálta a szerencsétleneket. Egy Lapra nevű színész és Rodriguez rendező a menekülő táncosnőket kőtetelen erőszakkal az ablakon és mentés közben ök maguk elpusztultak.

A prágai katasztrófa utóhulláma

A Fogl-ügy a profiszövetség előtt A magyar-osztrák válogatott elkészületei

A vasárnapi prágai megsemmisítő vereség még mindig izgalomban tartja a magyar közvéleményt. Nem lehet olyan könnyen napirendre térni ezen sajnálatos tény felett, amikor egyesek megdöbbenésük és könnyelműsége kitétte a magyar csapatot egy ilyen csufos kudarcnak.

A vasárnapi válogatott mérkőzések tanulságai alapján nem lesz nehéz a válogatás az osztrákok ellen. A futball szövetség csak a hét folyamán dönt a válogató személyéről, a válogatott csapat azonban önként adódik.

A valószínű felállítás a következő lehet: Acht, Fogl II, Fogl III, Kalmár Bukovi, Berkessy, Ströck, Takács, Turay, Hirzer, Kohut.

A válogatással kapcsolatban ismét előtérbe kerül a Fogl-ügy. Az országos szövetségben ugyanis hangok hallatszóttak, hogy

a két Fogl, a múlt heti lemondás után nem szabad többé a válogatott csapatba állítani.

Ujpesten erre azzal válaszolnak,

hogy Fogl III-nak nyílt seb volt a térdén, tehát semmiesetre sem játszhatott Fogl II pedig nem mondott le, csak azt kérte, hogy lehetőleg a Budapesten játszó csapatba állítsák, üzleti elfoglaltsága miatt.

A profiszövetség elnöksége már foglalkozott is a kérdéssel és azt a felütnést keltő határozatot hozta, hogy nem jár el a Fogl-fivérek ellen, lemondásuk miatt. Felmerült azonban az a gondolat, hogy

a válogatott szereplések lemondásával kapcsolatban szabályt kellene alkotni.

A PLSz. elnöksége javaslatot fog terjeszteni a tanács elé és ebben a következő szankciókat tervezi:

Az a játékos, aki kellő indokolással lemond a válogatott játékról nem szerepelhet többé a válogatott csapatban. Az a játékos pedig aki lemondására nem tud megfelelő okot felhozni, ezenkívül felüggesztéssel büntetendő.

Ez természetesen egyelőre csak mint ötlet merült fel és ez az ötlet alighanem igen sok vitára fog alkalmat adni.

NURMI BÉCSBEN

A közönség tüntett a rosszul megvilágított pályá miatt.

Bécs, szeptember 25. Hatalmas közönség jelenlétében indult ma Nurmi az 1500 méteres síkfutásban. Ellenfelei a legjobb osztrák futók voltak. Nurmi a versenyt könnyen játszva nyerte meg. Ideje 4 perc 0,5,4 mp. — Második Beck (Hakoah) K 1 p. 30 mp. előnyvel. Harmadik Höbel (Rapid) szintén 1 p. 30 mp. előnyvel.

Nurmi már a második körben felzárkózott ellenfeleihez, majd az utolsó körben befogta, könnyedén, futva hagyta faképnél őket és a közönség tomboló tapsvihara közben hatalmas előnyvel győzött. A versenyt villanyvilágítás mellett bonyolították le.

A pálya több helyen rosszul volt megvilágítva, ami a közönségnek hatalmas tüntetésre adott alkalmat a verseny rendezősege ellen.

Legolcsóbban fest, tisztít

Weisz, Arany János-u. 9.
Gyász esetén tizenkét óra alatt fest

Mit bõgysz?

Ruhám
rongyos
és gyürött...

Miért nem
vásárolnak
szüleid

MODERN RUHAHÁZ

cégnél, fõpostával szemben
amelynek ruhái a legtartósabbak.

Nem engedhetem meg, hogy nemtelen bosszúból akárki is ellentéteket támasszon az iparosság és az iparostanonciskola között mondja Gulyás István igazgató

Nem felel meg a valóságnak, hogy a Méliusz drágábban szállítja az iparostanoncok tanszereit, mint a Hegedüs cég

A városi tanács kimondotta szeptember 20-án kelt határozatában, hogy a Méliusz legolcsóbb ajánlati áron köteles szállítani - A Méliusz a Hegedüs cég által megadott árakon teljesíti a szállítást

A Debreczeni Független Ujság" néhány számában foglalkozott az iparostanonciskola tanszer ellátásának kérdésével és éles támadó cikkeiben azt igyekezett kimutatni, hogy a városi tanács által hozott határozat sérelmes az iparosságra és hogy drágábban vásárolják meg az iparostanoncok könyveit és tanszereit.

Hogy az iparosság tisztán lásson ebben a kérdésben, felkerestük Gulyás István igazgatót és megkérdeztük, mi a véleménye ebben az ügyben és mi a tiszta igazság.

Alább adjuk Gulyás igazgató nyilatkozatát, melyből kiderül, hogy a tanács határozata értelmében a Méliusz cég köteles azon az áron szállítani a tanszereket, amely árat maga a Hegedüs cég ajánlott, tehát ebből az egyszerű okból folyólag sem érheti semmiféle kár az iparosokat.

1. A Debreczeni Független Ujság önzetlen cikkezője — mondotta Gulyás igazgató — először azt akarta rábizonyítani az iparostanonciskolva vezetőségére, hogy miniszteri rendelet ellenére törvénytelenül jár el akkor, mikor az ipariskolai növendékeket tanszerrel ellátja. — Mikor ezt a fegyvert magával a törvénnyel és ugyanannak a miniszternek egy másik érvényben lévő rendeletével kiütöttem a kezéből, ahelyett, hogy a rásütött turpisság miatt elszégyellte volna magát és illő módon félredőlt volna: a nevezett újság f. hó 21-iki s 23-iki számában a tények előbbi elferdítésénél még nemtelenebb fegyverhez nyúl: gyanúsít és az iparostanonciskolát ez alapon láttja ellenem. Hogy mint vélekedik rólam a cikkező, igazán nem érdekel. Engem csak a vezetésemre bízott iskola érdekel. — bármennyire kedvem ellenére van alaptalan gyanúsítások ellen védekezni, meg kell ezt tennem iskolám érdekében. — Nem engedhetem, hogy nemtelen bosszúból akárki is ellentéteket támasszon az iparosság és az iparostanonciskola között, mikor a dolghoz értők előtt napnál világosabb, hogy a támadónak szemernyi igazsága sincs.

2. A f. hó 21-iki cikk alcímében vastag betűkkel azt hirdeti a cikkíró, hogy a Méliusz cég 17.68 P-ös tételével a Hegedüs cég 8.53 P-ös tétéle áll szemben. — Arra számít, hogy laikus embereknek beszél, a kik nem veszik észre, — hogy az egyik tétel bruttó ár, a másik nettó, és innen a majdnem 100 százalékos különbség. Természetesnek veszi, hogy ő a Méliusz-cég ajánlatát önkényesen beállított tétélekkel kiégszítette, hogy a Méliusz a legjelentősebb faanyagokra a drága Penkala-gyártmányt vette számba a Hegedüsék ajánlotta ol-

csóbb hazai gyártmányok helyett, innen a nagy különbség. De elhallgatja, mert ő minden áron lázítani akar az ipariskola igazgatója ellen, hogy a városi tanács döntőhatározatában ez a különbség nivellálva va. — A városi Tanács ugyanis kimondotta, hogy a külföldi gyártmány szállítását nem engedi meg s kiköti, hogy a Méliusz csak a legolcsóbb ajánlati áron szállíthat. — Ez a száraz tény a Hegedüs cég mellett felsorakoztatott „objektív” bizonyítékokat egy csapásra halomra dönti. Egy szó sem igaz tehát abból a vakmerő állításból, amit a cikkíró az eredmény elhallgatásával az előzményekből kihoz: — hogy a Hegedüs cég akár 50, vagy pláne 90 százalékkal olcsóbb volna a Méliusznál.

3. A beszerzési ár cikkirő szerint nem a bolti ár, hanem az engedmény levonása után mutatkozó nettó ár. Szerintünk a beszerzési ár az az ár, amelyen a tanuló a tanszert bármelyik üzletben beszerzehefi, ha maga venné meg, ez pedig a bolti ár. Vagyis az iskola ugyanazon az áron adja ki a tanulóknak a tanszert, ahogyan a boltban megvenné s így egy fillért sem fizet rá. — Ellenben meg van az az előnye, hogy nem kell utána járnia sem a munkaadónak, sem a tanulóknak.

De mi történik az engedménnyel? kérdezi az iparosok lánglelkű barátja és az „objektív igazság” tántoríthatatlan bajnoka. — Megnyugtatom az igazság „önzeten” harcosát: az engedményt nem teszi zsebre sem az igazgató, sem a tantestület. — Az ifjusági Otthon javára megy a bolti ár és nettó ár közötti különbözet. — Ez a pénztár fedezi az ifjusági könyvtár és olvasóterem, ugyszintén az önképzőkörök, énekkarok, zenekör fenntartásával

járó összes költségeket; de ennek kell fedeznie a behajthatatlan tanszerköltségeket is természetszerűleg, mert hiszen ezek a be nem hajtható tanszerek szegény tanoncoknak adatott ki, akik a tanszerek árát nem tudták megfizetni. Így az iskola eléri azt, hogy az iskolai év elejétől minden tanulóknak megvan a tanszere s a behajthatatlan követelésre is van némi fedezete: a tömeges bevásárlással együtt járó engedmény. Három év óta áll fenn az iskolai tanszerellátás; — és ezen három év óta van minden tanulóknak tisztességes tanszere az iparostanonciskolában. Ez alatt a három év alatt a következő értékű tanszereket adta ki az iskola a növendékeknek:

1925/26. iskolai évben	= 11,790.50 P
1926/27. iskolai évben	= 11,535.60 P
1927/28. iskolai évben	= 12,965.80 P
Összesen	36,290.90 P

A kiadott tanszerek árát azonban nem mindenki fizette be. Nevezetesen befizetetlen maradt:

1925/26-ban	= 1094.50 P
1926/27-ben	= 569.94 P
1927/28-ban	= 1741.54 P
Összesen	3405.98 P

Ez a hátralékban maradt összeg a kiadott tanszerek árának 9.4, kerekben 10%-a. Ennek a hátralékos összegnek biztosítására kell első sorban a tömeges vásárlással elérhető cca 10% engedmény, amit azután az Otthon pénztára a tanszerszámlának megtéríti, ha a hátralék semmi uton nem hajtható be. Amint, hogy nem hajtható be. A behajtásnál segítségére van az iskolának az iparostanonciskolától és az I. foku köz-igazgatási hatóságtól. De ennek a segítségnek dacára is elvész az iskola követelésének legalább 50%-a. Az első év már le van zárva, elveszett cca 30%. A második és harmadik évi hátralékok

behajtása folyamatban van, de még több mint 70% nem folyt be, nagyon jó lesz, ha befolyik 50%. Mindenesetre szomorú jelenség, de egy vizsgálat mégis van benne: minden tanuló megkapta a szükséges tanszert, az iskola végezhette nyugodtan a tanítást s mégse fizetett rá senki. Nem fizet rá az iskola, mert megkapja engedményben, amit a tehetetlen munkaadók nem képesek megfizetni; de nem fizet rá a többi munkaadó sem, ahogy azt a Debr. Füg. Ujság merész cikkirője rosszakarrattal állítja, mert az ő tanulóik is azon a bolti áron kapták meg a tanszert, ahogy ők azt a kereskedésben megvették volna. Ime, ez a rendeltetés annak a tanszerszámlának, amit a cikkíró nagy ártatlanul nem értést színlelve úgy állít be, mintha az az igazgató, vagy a tantestület magán céljait szolgálja.

4. Az elmondottakból kitűnik, hogy a tanonciskola csak jól felfogott kötelezettségét teljesíti, mikor a gondjaira bízott tanuló ifjuságot úgy látja el tanszerrel, hogy abból senkinek kára nem származik s ha nem így járna el, kötelezettségét követne el. S ha valaki a való tényeket elferdítve a munkaadókkal azt akarja elhíttetni, hogy meg vannak károsítva s ezzel azokat az iskola ellen lázítja: nemcsak az igazság, hanem a kultúra ellen is bünt követ el, mert a tanonciskola és munkaadók torzalkodásából csak a tanonciskola 2700 növendékének iskolai kellő kiművelése szenved helyrehozhatatlan károkat. S mindezt miért? Nem azért, mert az iskola kötelességszerű eljárásából valakinek kára származnék, hanem csak azért, mert az iskola tanszereit a Méliusz cég szállítja.

5. De hát ez is bűn? Az iparostanonciskolát a város tartja fenn, súlyos áldozatokkal. A Méliusz cég 50%-ban szintén a városé. Hát nem kötygagos ember az, aki megütöközik azon, hogy a város a maga iskoláját a maga üzletéből kívánja ellátni? Hát az volna a természetes, ha a város például a maga nyomtatványait nem a város nyomdájában, hanem a Hegedüs és Sándor Rt nyomdájában állíttatná elő? Elvégre a Méliusz cég és a városi nyomda csak úgy fizetik az adót, mint a Hegedüs és Sándor Rt. A Hegedüs és Sándor cégre nagyon gyanus fényt vet a Debr. Füg. Ujság csunya hadjárata, valahogyan nagyon is kilátszik az a bizonyos lóláb. Ha a Hegedüs és Sándor Rt nem volna egyuttal a Debr. Füg. Ujság tulajdonosa is, bizony nem fájna ugy neki a szegény iparosok állítólagos megrövidítése. Mert valójában nem is ez fáj neki, ami nincs, hanem a maga kispolgári hasznának elmaradása, ami tagadhatatlanul megvan.

6. Kérve-kérem azért az Ipartestület igen tisztelt tagjait, ne hagyják magukat önző célokból fakadó megrövidítésként félrevezettetni. Ne engedjék, hogy az iparostanonciskola és a munkaadó mesterek közt az egyenlenség magjai hintessenek el. Az iparostanonciskola ugyanazt a célt szolgálja, amit a munkaadók: a tanoncok becsületes, lelkiismeretes kiművelését s erre nézve nemcsak a célra, hanem a célra vezető módokra is egyet kell érteni az iskolának és az iparosságnak. Be kell látnia minden iparosnak, hogy az iskolában tanszer nélkül éppen úgy nem boldogul a tanuló, mint a műhelyben szerszám nélkül. S ha az iparosság biztosítja minden növendékének tanszerrel idejében való ellátását: az iskola ezt csak hálás köszönettel veszi s a legnagyobb készséggel engedi át ezt a nem kis gondot az iparosság egyetemének. Vegye kezébe a tanszerellátást az Ipartestület, intézze, ahogy jónak látja, az iskolának csak egy kívánsága van: szeptember hónap legyen meg minden tanulóknak a szükséges tanszere, mert enélkül az iskola feladatát nem teljesítheti. Mig ez meg nem történik, az iskola felügyelőbizottságának felelőssége tudatában ragaszkodnia kell törvényadta jogához, ahhoz, hogy az iskola maga lássa el a

ÖVD SZEMEDET!

Tungstram.

1/2 wattos és D izzólámpák nagyban és kicsinyben legolcsóbban beszerezhető

a

Debreceni Üvegkereskedelmi R. T.-nál

Deb, Rózsa ucca 2.

tanulókat egyöntetűen a szükséges tan-
szerekkel.

A fentiekben nagyjában elmondtam
volna a Debreceni Független Ujság két
közleményére a legszükségesebb észre-
vételeket. Azonban a nevezett ujság
mai számában tovább folytatja gyanu-
sítását és igazgatását egyfelől a város el-
len, másfelől pedig ellenem. A város
bizonyára elintézi a maga részéről az
ellene intézett vádaskodást, azért én
csak az Ipariskolát illető ráfogásokra
akarok egy pár szóval válaszolni.

Legfontosabb az a vádja, amivel az
iparosokat uszítja az Ipariskola ellen,
hogy a tanonokoknak kétszeres áron
kell a tanszert megfizetniük, azért, mert
a tanszert a Méliusz cég szállítja az is-
kolának. Már fentebb rámutattam,
hogy a tanács azzal a kikötéssel bizta
meg a Méliuszt a tanszert szállításra,
hogy azt a legolcsóbb ajánlati áron kell
teljesítenie. Lehetetlen, hogy a tanács
határozatának ezt a részét a D. Füg-
getlen Ujság cikkírója nem ismerje, hiszen a
tanács nyilvános ülésén hozta meg a
határozatot a Független Ujságnak
módjában állott azon ott lenni. Tehát
csak a legnagyobb lelkiismeretlenség
magyarázza meg ennek az ujságnak az
eljárását, amikor tudva valótlanul állít
s olyan vádak alapján igazat, melyeknek
semmi alapja nincs. Azzal, hogy én mi-
ért ajánlottam a Méliuszt, itt nem fog-
lakozom, csak utalok a tanácshoz tett
előterjesztésekre, amit a Független Uj-
ság cikkírója a Hegedűs cég iránt ta-
nusított gyanúsításnak minősít. Én nem
mondottam ebben az előterjesztésben,
hogy nem bízom a Hegedűs és
Sándor cégben, vagy a többi ajánlat-
tevőben, mert erre semmi alapom nincs.
Évevonatkozóan nyilatkozatom csak azt
jelenti, hogy én a Méliusz cégben telje-
sen megbízom, ami nem jelentheti azt,
hogy a többi céget bizalomra érdemes-
nek nem tartom. Ahhoz pedig, hogy
kibez forduljak bizalommal, ugys mint
egyénnek, ugys, mint az Iparostanonc
iskola igazgatójának, kétségbe vonha-
talan jogom van.

Arra a gyerekes vádjára, hogy a
könyvtelít fűzetért 1.60 pengőt fizette-
tt az iskola egy iparostanonccal, csak
az a válaszom, hogy ez vagy nem tör-
tént meg, vagy tévedésből történt. Ha
megtörtént, küldje ide a Debreceni Füg-
getlen Ujság az a tanoncot s vissza
kapja a tulfizetett 32 fillérjét. Különben
vegye magának azt a fáradságot, jöj-
jön el az Iparostanonciskolába, az aj-
tókra kifüggesztve megláthatja a tan-
szerek egységárait s megkaphatja azt
minden egyes tanítónál, aki a tanzereket
tanítványainak kiadja.

Attól sem félünk, amivel a D. F. U.
cikkírója nagy hargon fenyeget: hogy
az iparosság rendkívüli közgyűlést hív
össze és ott tiltakozik a városi tanács
intézkedése ellen. Hiszen már fentebb
kétszer is rámutattam, hogy a fenyege-
tés minden alapot nélkülöz és ha az ipa-
rosság ezt ama rendkívüli közgyűlésre
nem venné tudomásul, majd tudomásul
veszi ott s akkor a D. F. U. cikkírójának
meg fogja mondani eljárásáról az
igazi kritikát.

Ezzel be is fejeztem észrevételeimet
és nyugodtan várom ennek a lelketlen
akciónak megérdemelt befejezését.

Végezetül leközzöljük a városi tanács
szeptember 20-án kelt 23530—1928/IV.
számu határozatának vonatkozó részét
az alantikban:

Mint hogy az ajánlatok között álta-
lában alig van különbség s a Méliusz
cég már 3 év óta az Iparostanonc-
iskolai tanszert ellátást megelégedésre
teljesítette, a városi tanács a szóban
levő tanszerek szállításával a Méli-
usz könyvkereskedést bizza meg az-
zal a kikötéssel, hogy a legolcsóbb
ajánlati áron köteles szállítani, to-
vábbá, hogy csakis magyar gyártma-
nyu tanszereket szállíthat.

A városi tanács azzal, hogy a meg-
bízást a Méliusz könyvkereskedésnek
adta, a fentebb említett indokokon
felül, a Méliuszt, mint városi vállal-

kozást is támogatni kívánta. Egyéb-
ként a versenytárgyalási hirdetmény
szerint a városi tanács, illetőleg az
iparostanonciskolai felügyelő bizott-

ság fenntartotta magának a jogot,
hogy a versenyzők közül az ajánlott
árakra tekintet nélkül szabadon vá-
laszthat.

Impozáns lelkesedéssel folyt le a Bethlen Gábor Kör alakuló közgyűlése

A tegnap délután 5 órakor tar-
tott Bethlen Gábor Kör alakuló és
tisztaújító közgyűlése a theologiai I.
számu tanteremben olyan lelkesedé-
ssel és komolysággal folyt le,
hogy azokat, akik a kör munkás-
sága iránt érdeklődnek, a legna-
gyobb örömmel tölthette el. A leg-
nagyobb theologiai tanterem kiesi-
nek bizonyult a lelkes ifjúság befo-
gadására. A XC. szoltár hangjai
szivbemarkoló bizonsággal hang-
zottak az ég felé: „Te benned biz-
tunk eleitől fogva...” Utána dr.
Lencz Géza egyetemi tanár, a Kör
felügyelő tanára tett bizonságot
újra az igazság iránti nagy szere-
tetéről. „A komolyan dolgozó ifju-
ság sohasem nyújthatja az egye-
temi tanács felé karjait a nélkül,
hogy ott támogatásra ne találja.
Lelekedést, kitartást és ügybuzgó-
ságot az ifjú sziv tud igazán te-
remteni, amelyen a poklok kapui
sem vehetnek diadalmat!” — szó-
lott a tudós professzor az ifjúság-
nak. „A debreceni egyetemi hall-
gatók között a legnagyobbat a
Bethlen Gábor Kör akarhat, mert
a legnagyobb munkálkodásra az ő
kollégium falai közt most ő van

predestinálva.” Az ifjúság, mint
egy ember, tett magában nagy fo-
gadást a lelkes beszéd után az igaz
munkálkodásra.

De munkálkodhat is, mert a szün-
idei bizottság elnökeinek: Tomay
Dezső s. lelkésznek nagyszerű mun-
kaprogram előterjesztésében olyan
tervek láttak napvilágot, amelyek
nek végrehajtása át kell, hogy
formálja az egész egyetemi hall-
gató ifjúság életét. Örömmel hal-
lottuk, hogy ezeknek a terveknek a
nagy része már a megvalósulás stá-
diójában is van. A szünidei bizott-
ság lemondása után következett az
új tisztikar megválasztása. Az if-
júság egyöntetű lelkesedéssel To-
may Dezső s. lelkézt választotta
meg ismét elnökének, aki bekö-
szöntő beszédében szinte magával
ragadta az ifjúságot, hogy igaz bi-
zonságtétellel álljon háta mögé,
nagy missiói munkatere megvaló-
sítására. A többi tisztviselők meg-
választása után azzal a biza-
lomal eltelve távozott el az ifju-
ság, mely biztosíték arra nézve, mi
szerint ebben az iskolai évben még
nagyon sokat hallat magáról a
Bethlen Gábor Kör.

Két önálló indítvány a külsőségek érdekében

Jó vizet, csatornahálózat kijavítását

A szombati városi törvényható-
sági közgyűlés elé Macsata József
az alábbi két önálló indítványt
nyújtotta be:

Tisztelettel indítványozom, hogy
mondja ki a közgyűlés, hogy a há-
boru kitérése előtt a Bozsay, Bihary
és Geréby telepeken létesített
vízlevezető csatornahálózatot, ame-
lyek annak idején 64.000 aranykoro-
nába kerültek, kijavíttatja és
ugyanazzen a telepeken a tengelye-
ken való közlekedést akadályozó
mely gödröket betömeti.

Tekintettel arra, hogy csupán a
csatornahálózat beton és nyílt ár-
kainak a kitisztításáról van szó,
számba vehető terhet nem jelent-
ne és a nagykölesönnek a még ren-
delkezésre álló részből, a közku-
tak felállítását után is bőséges fede-
zetet találnak. E munkálatok elvég-
zése eminens érdeke a városnak,
mert a telepek megszűnének a jár-
ványos betegségek főfészkei lenni.

Indítványozom egyúttal azt is,
hogy méltóztatassék megkeresni Haj-
du vármegye törvényhatóságát,
hogy a vámospéresi kövesut azon
részét, amely a nyiregyházi vasu-
tonal sorompójától a Nyilas telep
Fancsovics utcájáig terjed s amely
nek javítási munkálatait rövidesen
megkezdik, az ut teljes szélességé-
ben köveztesse ki, mivel e kör-
nyék lakosai állandó porfelleget
élnék s emellett a tudóvészések szá-
ma ijeszítő mértékben emelkedik.

A vámospéresi ut Debrecennek
járművek által leginkább igénybe-
vett utvonala, azonban a járművek
nem az ut közvetett közpósó részén
járnak, hanem két oldalt, a kiköve-
zetlen homokos úton és ezt csak a

jelzett utvonalt teljes kikövezésével
lehet megszüntetni és így a porta-
lanitást némileg elérni.

A másik önálló indítvány a kö-
vetkező:

Tisztelettel indítványozom, hogy
mondja ki a közgyűlés, hogy a tele-
pek és kertészek egészséges ivóvíz-
zel való ellátását sürgős feladat-
nak tartja. Ecélből a nagykölesön-
nek még rendelkezésre álló összegé-
ből annak mérvéhez képest a szük-
séges közutak felállítását, a meg-
levő, de hasznavehetetlen, vagy
rosszvízi kutak kijavítását, vala-
mint a kertközségek által fentar-
tott kutak városi kezelésbe való át-
vételét elrendeli.

Mondja ki a közgyűlés azt is,
hogy a közutak felállításánál a
járványos betegségeknek a néhai,
valamint a jelenlegi tisztifőorvos
által is megjelölt részek veendő
figyelembe.

A városnak ilyen részei a köve-
tekzők: Bozsay, Geréby, Bihary,
Emerich, Wolafka, Barsay tele-
pek, a Márton Kálmán telep körüli
részek, a Geréby telepen tul fekvő
András, Irén, Fülöp stb. uccák. A
csapókereti kutak közül a Jánossy
uccai így teljesen hasznavehetel-
len. Az iskola melletti sem jó, ezek
soronkívül megjavítandók. A Máv.
kolónia 750 főnyi lakosságának
nincs jó ivóvíze, mivel a műhely
által szolgáltatott víz egészségtelen
né vált és ez megállapítást nyert.
A homokkereti lakosok által fen-
tartott kutak a lakosságnak a zak-
latásoktól való megóvása céljából
városi kezelésbe veendőket át.

Tisztelettel
Macsata József.

Közérdekű levelek

Üzletünkbe, lakásunkba, csónakokkal
tudunk bejárni.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Boesánatot kérek, hogy soraim-
mal zavarom a Főszerkesztő Urat,
de az alábbi állapotokra kérem
szíveskedni n. b. lapjában az ille-
tékes hatóság szíves figyelmét fel-
hívni.

Ugyanis a (Homokkert u.) jelen-
leg Wesselényi ucca elejét, ahol a
Máv. diszes palotája is van, hóna-
pokkal ezeltől, nem tudom kinek
az intézkedéséből, a kocsi utat föld-
del és kötörmelékekkel kezdték fel-
tölteni, de oly fonákkal, hogy nem
a járda mellett kezdtek el, hanem
épen ellenkezőleg, kint az uttest
tulsó oldalán, egyideig töltötték is,
de amikor a közepéig értek, ismét
nem tudom kinek az intézkedéséből,
teljesen félbehagyták.

Most már előállott az a helyzet,
amit előre is sejtettünk, hogy üz-
letünkbe, műhelyünkbe és laká-
sunkba csak csónakkal tudunk be-
és kimenni ilyen nagy eső és ziva-
tar alkalmával is, mint pl. a teg-
napi is volt.

Annál is inkább, mert a helyzet
a következő:

Az úresen hagyott 30—40 méter
szélességű gödör nem képes a ren-
geteg vizet befogadni, a kanálisba
pedig lefolyni nem tud, mert az jó-
val magasabban van, így az igen
mélyen fekvő járdára egészen a
falig bokáig feljött és nehogy la-
kásunkba, üzletünkbe, műhelyünk-
be a víz behatoljon, minden épkez-
láb ember, kicsi és nagy egyaránt,
nagy seprűt fogott és úgy hajította
a vizet a kimerülésig és csuronyvi-
zes állapotáig, de teljesen ered-
ménytelenül, mert mindig több és
jött.

Ezen türelmetlen állapotot pedig
igen könnyen meglehet szüntetni,
ha a feltöltést rövidesen az illeté-
kes tényezők elrendelnék és befe-
jeztetnék.

Fentiek közlését igen kérve és
nagyon köszönve

Több adófizető polgár.

Tanoncok az italmérésekben.

A legmélyebb tisztelettel kér-
ném, hogy nb. lapunkban, a „Deb-
reczen”-ben alábbi soraimnak he-
lyet szorítsanak szíveskedjék.

Debreczenben több olyan fűszer-
kereskedő van, kiknek korlátlan
italmérési engedélyük van. Ezen
kereskedők nagy része fűszerkeres-
kedő tanulókat tart s ezeket a tanu-
lókat a fűszerüzlet zárása után
visszatartják az italmérésben, úgy
hogy sok esetben éjjel 9—12 óra
között térhetnek nyugvóra. Elte-
kintve attól, hogy az idő utáni fog-
lalkoztatás szabályellenes, illetve
törvényellenes, a gyermekek —
kiknek törvény tiltja a szesz ital-
ok élvezését — bár lopva, mégis
élvezik. Nem akarok hosszabb fej-
tegetésbe boesátkozni, csak arra
kérném tiszteletteliséggel a te-
kintetes szerkesztőséget, hogy ke-
gyeskedne b. lapja útján az illeté-
kes hatóság figyelmét ezen tartha-
talan helyzetre megszüntetésére fel-
hívni.

F. G.

Mátyás kifogástalanul
fest. mos tisztít
Hatvan-u. 43.
Péterfia ucca 8.

Igazságszolgáltatás az éjszakában

Egy óra a newyorki éjszakai bíróságon, ahol percek alatt intéznek el kihágási ügyeket, apró pöröket

Newyork, szeptember 2.

Este tíz óra. — A nyolcadik avenuen az ötvenes utcák táján, ahol a legfurcsább és legsötétebb a newyorki este, az egyik sarkon nagy csoportba gyűltek össze a nyári este tétlen bálmulói. Ember jön ember után. A mellékutcákban is szaladnak az izgalomra éhes, piszkos utcagyerekek. Végre már akkora a tömeg, hogy a forgalom is megakad. Az embergyűrű közepéből rikácsoló hangok hallatszanak.

Tompa ütések zaja.

Négerverekedés

Odafurakodom. Egy néger férfi püföl egy néger nőt. Nyilván a felesége. Az ötvenharmadik utcában ugyanis, ahol a magasvasutat a hatodik áverüeről nyugatra kanyarodik, a magasvasuti állványok árnyékában levő házakban négerlakosok laknak. Egy külön kis négernegyed ez a város szívében. Harlem nyulványa.

Rettenetes látvány. A tömeg, a nyári tempedségből felvert tömeg, tüzei a verkedőket. Az asszony undok szitkok kíséretében lödítja neki öklét a férfi fejének újra meg újra. A férfi vigyorog. Hatalmas, állati néger, telivér fekete. Vastag csöppekben csurog le róla az izadtság. Az asszony szája szélein kiserken a vér. A férfi csak ritkán emeli fel hatalmas öklét. Egyet-egyét lesújt. Az asszony ütéseit fel se veszi. Vigyorog a körülállókra. Tetszik neki a dolog. Az asszony szitkokkal igyekszik erősíteni magát.

Mocsok és szenny ül itt orgiát. Az asszony szájáról ömlő piszkos szavak mintha undok kigyókká válnának, amint a levegőbe jutnak, rátelepszene a körbenállók fejére és kéjesen öltögebbik vizenyős nyelvüket. Már nők is vannak a tömegben. Kifestett arcu, cicomás ruhájú nők és a tenementek piszkos-fehér köpenybe burkolt kövér olasz női. Röhögnek. Kiáltoznak, heccelnek, röhögnek. A mocsok és szenny ül itt orgiát.

Végre a rendőr. Az asszony majdnem összeesik a rendőr kezei között. A néger kap egy pofont hamar. Elcsendesedik. És a rendőr viszi őket. A tömeg utánuk.

Az éjjeli bíróságon

Az utca felőli régi, megszokott képét. A tömeg mindegyre kisebb lesz, mire a rendőr odaér az 54-ik utcai éjjeli bíróság épülete elé, egyedül én követem őket. Ezen a környéken már tudják, hogy ilyen esetek az éjszakai bíróságok előtt végződnek.

Egy fiatalember áll éppen a bíró előtt. A bíró, jószágos arcu, kissé kövér, álmos szemű ember, olyan halak beszél, hogy egyáltalán nem lehet kivenni a szavait. A bíró előtt álló fiatalember mégis igent int.

— Egy dollár, — mondja a bíró.

A fiatalember lefizeti. Veszi a táskáját és megy. Harisnyákat árult az utcán. A rendőr tetten érte. Veszi a táskáját és megy újra az utcára árulni. Naponta négyszer is behozzák. Mindig más és más bíróságra. Egy-egy dollár a büntetés. Az az ára. Aztán árul tovább. A bíróság bele van kalkulálva az üzletbe.

Kirt a tárgyalóterem melletti folyosón hosszú sor áll. Vádoltak. Csupa kis vétségek. Kihágások, verkedések. Mocsok páriái a newyorki utcának. Mellettük a rendőr vagy detektív, aki tetten érte őket és a bíró előtt vádat emel. Ítélet rögtön.

Ügyvédek csak az fogad, nekinek van pénze. Kis gyakorló ügyvédek ott állnak lent a bíróság épület hallában prédára lesve. Megszólítják a lávozókat. Ajánlkoznak.

Az igazságszolgáltatás gépe

A bíró hangja száraz és élettelen. Az embernek az az érzése, hogy oda van nőve a székéhez. Mintha évek óta ilne ott és mondaná egymásután az ítéleteket. Mintha nem is figyelne arra, amit neki mondanak. Olyan mindegy.

A bajok és a pörök sora kifogyhatatlan. A vádlottak sora kifogyhatatlan. Egyki jön amásik után. Bajra baj, pörre pör, ütött, kopott, rozszant ember egyik a másik hátán. Némelyek helykér állnak meg a bíró előtt, mások félősek. A tapasztaltak és kezdők. Férfiak, nők, gyermekek, aggastyánok.

Majdnem percenkint hangzik el új ítélet. Az igazságszolgáltatás kimeríthetetlen gépe zavartalanul működik. A bíró éles szemekkel néz a vádlottra. Ítéletet mond, akár tagad, akár vall. A rendőr látta. Ez bizonyított. A bíró úgy nézi a vádlottat, mintha kiakarna olvasni belőle az igazat.

Pénzbírság, vagy fogház.

Azután:

— Next, — kiáltja ki a folyosóra a teremőr.

Nem tolvaj, csak kért

Két gyerek és egy olasz. A rendőr elmordja. A két gyereket erővel kellett lehozni az olasz gyümölcsárusról. Verték, ütötték.

Az olasz:

kik, nekem ugrottak.

— Lopni nem akartak? — kérdi a bíró.

— Nem, — mondja az olasz.

A bíró már mosolyog. Megfedi a két gyermeket és hazaküldi őket.

Ha megverték egy kicsit az olaszt, nem olyan nagy baj, — gondolhatja, — fő az, hogy lopni nem akartak.

Az öreg csavargó

Rongyos, öreg csavargó a következő. Részeg is. Valahol megverhették, mert véres az arca. Talán a rendőrök.

Vád: csavargás és részegség.

A bíró tétován nézi. Az öreg mosolyog. Részeg jóakarattal nézi a közönséget és a bírót. Minderki mosolyog. Nincs lakása, nincs munkahelye. Fog lakozása csavargás. Mit lehet vele csinálni?

— Mire ítélelek? — kérdi a bíró.

— Két hónap talán elég lesz, — neveti az öreg csavargó.

Hat hónapot kapott a dologházban. De azért meg van elégedve.

Egy „peches” leány

A vádat emelő detektív:

— A Broadway és 46-ik utca sar-

kán szólított meg ez a leány Your Honor.

A bíró kérde: igaz?

— Yes. — Miért szólítottad meg, kérde a bíró.

A leány lesüti a szemét. Nem felel. A bíró nem faggat.

— Voltál már büntetve?

— Kétszer.

— Tíz dollár és hat nap, — mondja a bíró.

És már viszik is el a leányt.

— Ilyen pechje legyen az embernek, — mondja a leány a detektívnek, amikor elviszik: pont egy „dicket” kellett leszóltanom. (Dick, a detektív csufneve.)

Élet és ítélet

A leány után újabb csavargók jönnek. — Utcai árusok engedély nélkül. Részegek. Ha rendes munkájuk van, a bíró elengedi őket. Uglátszik ez a bíró nem híve a proibíciónak.

A néger házaspárra csak később kerülhetett sor. Éjjel után. Sokan voltak előttük a soron. Előbb azokat kellett elintézni.

Hosszu, kiapadhatatlan sor, napnap után, hét-hét után, ember-ember után. Ennek a roppant városnak lelki szennyest teregetik ki itt az éjjeli bíróságon. A bíró ítélt, de a lelki szennyest tiszta nem lesz soha.

(p. f.)

Antal Géza püspök 40 éves lelkészi jubileuma

A dunántúli református egyházkerület Pépán közgyűlést tart és ennek keretében ünneplik meg dr. Antal Géza püspök 40 éves lelkészi szolgálatának jubileumát.

Erre az alkalomra az ország minden részéből számos egyházi és világi előkelőség gyűlik Pépára. — Debrecenből az egyházkerület képviselőjében egyszersmind mint az egyetemes konventi elnök is dr. Bal tazar Dezső püspök, a Kollégium részéről dr. Erdős Károly lelkész-képzőintézet igazgató tolmácsolja az üdvözlőket.

A fecskéfészek

Irtá: Kővér Gyula.

Ennek az esztendőnek tavaszán, hogy a vándormadarak megérkeztek, történt az alábbi következő história.

Egy fecsképar fészekrakás végett te-repszemlélet tartott egy áprilisi napon házam eresze alján. Látszott, hogy nem fiatal fecsképar, hanem idősebb koru akar házunknál letelepedni a nyári évadra.

Többszöri le és visszarepüléssel és hangos csicergéssel végezték ezt a rá-jok nézve fontos feladatot. Észre lehetett venni mozdulataikon, hogy ne-hezen tudják magokat elszánni arra, hogy ideépítsék a fészket.

A tojónak megtetszhetett a hely, mert az süritett legjobban. Ellenben a him, csak ritkán kapaszkodott fel a ház falára, hanem le s fel röpködött az udvaron. Nyilván ő nem találta alkalmasnak a helyet fészkepítésre.

A vége az lett a dolognak, hogy nem találták megfelelőnek a helyet elrö-pültek és nem is jöttek oda vissza.

Pedig előre örültem annak, hogy a házamon fecskéfészek lesz, hiszen az elmúlt évben még fecskét sem igen lehetett látni és már azt hittük, hogy nem látogat el hozzánk a fecskemadar, nemzeti szerencsétlenségünkben ők is hiütlenek lettek hozzánk.

Ugy május hó vége felé azonban is-mét környékezní kezdtek a fecskék a házamat. De nem az előbbieket voltak. Ezek kisebbek, tehát fiatalabbak vol-

tak. Egészen fiatal házaspár lehetett, kik a mézesmedeteket éltek most.

Ismét megkezdődtek az ide-oda röpködések, tanácskozások, megegelések. Sőt öregebb és tapasztaltabb fecskeszakértőket is hoztak magokkal. No volt is csicsérgés, meg ide-oda röpködés, sürgés-forgás.

Két napig tartott a tanácskozás, míg végre ellett döntve, hogy a helyet megfelelőnek találták.

Aztán megkezdődött a munka és folyt szakadatlan egy héttig. Eleinte különöser a fundamentum rakásnál, nagyon lassan haladt a dolog. Két nap is alig volt némi látszata, csak mikor félig készen volt, haladt szaporábban az építés. Felét öt napig, a másik felét két napig csinálták.

Míg a fészket épült, érdekes megfigyeléseket lehetett tenni. A fészket a him rakta. Ő hordta a sarat is. A nőstény hordta a vizet, de egyébképpen az építésben nem igen vett részt. Ime a fecskék lovagiassága ösztöne: az asszony kikimélése a nehezebb dologtól.

Mikor készen lett a hajlék, tolat hordtak bele, azzal kibélelték jó puhára és aztán anélkül, hogy kikérték volna a hatóságától, vagy pláne én tőlem a lakhatási engedélyt, beköltöztek az új lakásba. No de meg is járták vele.

Példabeszéd szerint: a kész munkában könnyű a hibát megtalálni. A fecskék a fészkepítésnél két hibát csináltak:

Az egyik az volt, hogy a fészket a

falról kinyúló szarufához rakták legnagyobb részben és csak kis részben tapadt a falhoz. Tudvalevő dolog, hogy a faanyag könnyen elbocsajtja a sarat, ha szárad.

A másik hiba pedig abban leleldzett, hogy a fészket bejáratát szűkre szabták. A fiatal építők karcsu testtel rendelkeztek, tehát magukhoz mérték az ajtót, de még nekik is munkába került bejuthatni a lakásba. A fiatalok és tapasztalatlanság ennél a dolognál is kiütöközött.

Körülbelül egy hét telt el, hogy a fiatal fecsképar birtokbavette a nagy gonddal és még több fáradsággal készült lakást, mikor egy este izgató s nem mindennapi esetrenek lettem szemtanuja.

Egy idegen, de az én fecskéimnél testesebb, tehát valószínűen idősebb fecske jelent meg az új háztulajdorsok portájánál.

Hogy merőben idegen volt, járatlanságát az állat is kimutatta, hogy a fészket ajtaját nehezen találta meg, mindig ott akart bemenni, ahol nem volt bejárat.

Mikor az ideger fecske többibeni ideges röpködések után felfedezte a bejáratot, nem hatolt be azon, hanem megkapaszkodva a sárfalba, becsicsérgett a békésen odabent levő házaspárhoz. Hogy nem a legjobb szándékkal lehetett irántuk, mutatta az, hogy csőrével ugyancsak vagdosott befelé hozzájuk. Látna azonban, hogy azokat el nem érheti, megpróbált bejutni a fészekbe. Hosszu és fáradságos erőlkö-

déssel végre sikerült. Szinte meg sajnáltam kinlódását. Hogy aztán három mért végeztek odabent a sárfalak közt: azt nem tudom. Hanem azt látam, miszerint a betolakodó idegennek a kijövelete meg kínosabb volt mint a bemenetel és hogy alaposan meg lett tépázva a tolla, sőt a fejebuján még vérzett is. Majdnem fejfel bukott a földre és kicsi híja volt, hogy az eresz alatt békésen szunyókáló kandur karmai közé nem került.

Ez a kétszeri erőszakos ki- és be-buvás a fészekbe, megingatta azt. Már akkor észrevettem, hogy a fészket sárfala megvált a szarufától.

És a következő nap reggelén, hogy a jó Isten megengedte épségben és egészségben való felkelést, ahogy az udvarra kimentem, szemem elé legelőbb is a lehullott fecskéfészek kerültek. Ott bevert a földön porrá zúzódva. A megfészketelentett fecskék pedig ott röpködtek a romok fölött nagy busar. Magam is meghatott voltam, hanem az udvarban lakó hölgy, ki szintén szemlélője volt az esetrenek, sirt.

Micsoda dráma folyhatott le, melynek protológját előtte való este láttam. Kitudná megmondani. Az említett s udvarban lakó hölgy, ki kedvelője a regényes szituációknak, azt mondta, családi dráma játszódott le, melynek okozója az elszóktetett fecskékisz-szony.

Én nem tudom, annyit azonban sejtetek, hogy aligha raknak többet a fecskék fészket a házamon.

A magyar „Dahlem” Debrecenben és Szegeden épül fel, ha a főváros nem tartja be a kultuszminiszterrel kötött megállapodást

Egyik fővárosi esti lap írja: Mint ismeretes, gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter, Buda látványos részén, a Müegyetem szomszédságában kívánta felépíteni a tudományos kutató intézeteket. — ezeket az úgynevezett magyar Dahlemet. A kultuszminiszter, célját eléréndő, tárgyalásokat is kezdett a fővárossal, amelynek birtoka a Lágymányosnak az a része, aková a kultuszminiszter a kutató intézetek felépítését tervezte.

Előzőleg a Közmunkatanácsal folytatott tárgyalásokat a kultuszminiszter, amelynek eredménye az lett, hogy a Közmunkatanács hozzájárult a nagyszabású tervezet. A fővárossal folytatott tárgyalások során a kultuszminiszter azzal a kívánsággal állott a főváros urai elé, hogy a főváros a Lágymányosnak holddunaági fertályát töltsen fel és ezzel segítsen a magyar Dahlem tervének megvalósításán.

A fővárossal folytatott ezirányú tanácskozások annakidején nem vezettek kellő eredményre. Magának a belügyminiszternek kellett intervenálnia, hogy a fővárost rábírja a feltöltési munkálatok elvállalására. A belügyminiszter több ízben érintkezést keresett a fővárossal és a tárgyalások eredménye végül az a megállapodás lett, hogy a főváros költségvetésébe évenként 800.000 pengőt felvesz a töltési munkálatok elvégzésére és végeredményben ötmillió pengővel fog hozzájárulni a kultuszminiszter tervének keresztülviteléhez.

Amikor végleges formában létrejött a megállapodás a fővárossal, a kultuszminiszter megkezdte a tervek elkészítését, amelyek szerint felépüljön a magyar Dahlem.

Most, hogy a főváros költségvetése a napokban nyilvánosságra került, meglepetést keltett, hogy a költségvetésben egyáltalán nem szerepel a kultuszminiszterrel kötött megállapodás. Nincs beállítva a 800.000 pengő a tervezett kiadások közé, amely összeget pedig a lágymányosi feltöltési munkákra már a mostani költségvetésbe be kellett volna állítani.

A fővárosnak ez az eljárása most arra indította a kultuszminisztert, hogy miután a főváros nem állja a megkötött megállapodást, Budapest helyett a tudományos kutató intézeteket Szegeden és Debrecenben építik fel.

A kultuszminiszter azzal indokolta elhatározását, hogy lehetetlennek tartja a főváros eljárását, mikor ilyen nagyszabású építkezéssel lenne szó, a főváros tudományos kulturájának emeléséről, város-szé-

pitésről, a főváros nem hajlandó ezt elősegíteni akkor, amikor a szegény községek a falusi iskolák épí-

téséhez nemcsak telket adnak, de az iskola építési költségek egy részét is fedezik.

Szeged és Debrecen természetesen készséges örömmel veszik tudomásul a kultuszminiszter elhatározását és mint értesülünk, nemcsak megfelelő objektumokat adnak, de hajlandók hozzájárulni az intézetek építési költségeihez is.

Horvátországban, Franciaországban fagy és havazik

Belgrád, szeptember 25. A horvát-szlóvak királyság területén erős hideg lépett fel. Horvátország némely vidékéről havazást jelentenek.

Párisból jelentik: A vidéken beállt a fagy. Auvergneben mínusz 8, a Vogézokban mínusz 4 - s a Loire környékén mínusz 3 fok hideget állapítottak meg.

A hirtelen hősüllyedés Franciaország szőlőiben és gyümölcssterméiben igen nagy károkat okozott. Lyonban és vidékén a hőmérő mínusz 6 fokra süllyedt. Minden gyümölcs elfagyott. A híres Beaujolais borvidék termését szintén tönkretette a fagy.

Dr. Vásáry István felszólalása a városok kongresszusán

Tegnap számunkban már röviden jelentettük, hogy a városok miskolci kongresszusán dr. Vásáry István debreceni polgármesterhelyettes is felszólalt és kritika tárgyává tette a készülő közigazgatási reformot. Tegnap érkezett miskolci jelentés már hővebben számol be Vásáry István beszédéről.

Vásáry István beszédében rámutatott arra a fontos szerepre, amelyet a magyar városok betöltenek a nemzet életében. A törvényjavaslatban tulajdonképpen két kérdésről van szó. Egyik politikai vonatkozású, a másik rész pedig közvetlen közelről érinti az önkormányzat kérdését. Ez a törvényjavaslat tulajdonképpen a választójogi kérdéssel van szoros összefüggésbe. — Megemlíti, hogy a klasszikus demokrácia hazájának, Amerikának egyik legtekintélyesebb tagjától, Borah szenátortól olvasott cikket, amelyben Borah szenátor megállapítja, hogy a demokrácia a kultúra alaptétele. Előbb tehát nálunk is meg kell teremteni azokat a viszonyokat, amelyeken a továbbhaladás biztos lehet. Az önkormányzatra ma fokozottabban szükség van, mint volt akkor, amidőn Ausztriával kapcsolatban állottunk, mert az önkormányzat az, amely igazi emelkedett nivóju állampolgári köteleességekre tudja nevelni a polgárokat. A javaslatban az önkormányzati jogkör szen-

ved esorbitást s ez hozza magával a főispáni jogkör kiterjesztését.

Hiba az is, hogy a szakszerűséget nem viszik bele olyan mértékben a javaslatba, mint arra szükség volna. Arról van szó, hogy áldozatot hozunk-e a demokratikus egyéni polgári jog tekintetében, — vagy pedig az önkormányzati jogunkból adjunk fel valamit. Ezen fordul meg az egész kérdés.

Ezért azt indítványozta, hogy a városok kongresszusa intezzen memorandumot a belügyminiszterhez, hogy a törvényjavaslatot vonja vissza és boosássa azt a városok kongresszusának és a belügyminiszterium törvényelőkészítő osztályának mérlegelése alá.

A LEHARAPOTT ORRCIMPA, MINT BÜNJEL

Az elmúlt hét folyamán, Nagy Istvánné szentes-orosházi országut melletti esárdájában mulatott Ravasz József, orosházi, 30 éves földműves. A mulató ember egymásután rendelte ki az italokat s a jókedve már a tetőfokra hágott, mikor megjelent a korcsmában egy új vendég, a kissé itats állapottban levő Nagy Ferenc, 28 éves hentessegéd, aki szintén italt kért, de a korcsmárosné látva hogy már itas, ezt tőle megtagadta. Nagy Ferenc erre éles szóváltásba keveredett a korcsmárosnéval. Ravasz József egy darabig esendesen hall-

gatta a szóváltást, de aztán ő is csillapítani próbálta a részeg embert. Nagy Ferenc erre egy sörös üveget vágott a földműves fejébe. Természetesen Ravasz sem hagyta magát és a két férfi birokra kelt egymással.

A dulakodás nem sokáig tartott, a dühös henteslegény ugyanis hirtelen elkapta Ravasz József fejét és leharapta ellenfelének jobb orcimpáját, úgy hogy a szerencsétlen ember arcát egyszerre elborította a vér.

A borzalmasan megesonkitott Ravasz József azonnal bement Orsházára és bekötöztette fájdalmas sebét, majd a kutsai esendőrségnél feljelentést tett támadója ellen. — A esendőrség most fejezte be a nyomozást a korcsmai verekedés ügyében és jelentését beterjesztette a vásárhelyi rendőrkapitánysághoz, mellékelve az iratokhoz mint bünyjelét a Ravasz József leharapott orcimpáját. — Az esetnek a bíróság előtt folytatása, de a leharapott orrot már ott sem tudják visszaragasztani.

DEBRECENI FIATAL IRÓ SIKERE

Egy fiatal, nagytehetségű debreceni fiatal író újabb sikeréről számolhatunk be. Kiss István, aki nemrégiben megnyerte a Magyar Irodalmi és Filozófiai Társaság novellapályázatát, — ahol olyan országos nevű írókat előzött meg, mint Zilahy Gyula és Kodolányi János — most újra öregbítette hírét; és ezzel együtt szülővárosának, Debrecennek is dicsőséget hozott.

Az Opera zeneműkiadó Rt. nemrégiben pályázatot hirdetett operalibrettóra. Pár rappal ezelőtt bontották fel a pályázatokat és a nagyszámu pályamunka közül Kiss István két felvonásos operalibrettóját találta a bírálóbizottság a legjobbnak.

Kiss István kiváló operájának „Karnepál”, a címe. Egy, az élet teljes kiélésére sóvárgó fiatalember a hőse, aki sok mindenben keresztül megy, sok szerelmet és talán még több kiábránduláson esik át. Végső állomása mindig kereső, mindig több és teljesebb után sóvárgó utjának a kolostor...

Nagyon színes, szép jelenetei nagy-szerű alkalmat nyújtanak a zeneszerzőnek, hogy képességeit csillogtassa.

Az Opera Zeneműkiadó Rt a karnepál megírására Hubay Jenőt, a Liszt Ferenc zeneművészeti főiskola igazgatóját, a világhírű hegedűművészt és zeneszerzőt, vagy Lehár Ferencet, az ugyancsak Bécsben élő magyar zeneszerzőt kéri föl.

Kiss István, különben a Haladás című szatmári szépirodalmi és művészeti hetilap belső munkatársa és már több regényt is írt.

(—D—)

Biró fest, vegyileg tisztít ruhákat

felelőséggel

KÖZPONT: BIKÁ-UDVAR.

ÜZLETEK: Széchenyi-utca 3. sz.

Hunyadi-utca 1.

Postai küldeményeknél 15 százalékos kedvezmény

Ügyvédi, Orvosi
Kereskedelmi
Inari és mindenfajta

nyomtatványokat

Falrasasz
Levélpapir
Meghívókat

gyorsan, izléses kivitelben, előnyös árban készít a

Tiszántuli Hírlap könyv- és lapkiadóvállalat r. t.

könyvnyomdája

Debrecen, József kir. herceg ucca 1. szám.

SZÍNHÁZ ÉS MOZI

A színházi iroda hírel:

Naponta d. e. 10 órától déli 1 óráig és délután 4 órától este 7 óráig bérlehetők a legkedvezményesebb áron a bérletjegyek.

Havi négy előadásra már 5 pengő 45 fillérért földszinti támlásszéket bérelhet a színház titkári hivatalában.

Telefonon is előjegyezhetők a színházi jegyek a jegypénztárnál. Telefon 5-45.

Misoga Laci—Tamás Benő és Szigeti Jenő, az ország legjobb három komikusának együttes fellépése az Orlov szombati előadásán.

Timár Ila és Ungár István első fellépése az Orlov szombati előadásán.

Kovács Terus első fellépése vasárnap a Borsos Amerikában címszerepében. Vasárnap délután olasz helyárrakkal Nászéjszaka francia operett.

A Bor. Gárdonyi Géza klasszikus magyar színműve szerepel a Csokonai-színház megnyitó estjének műsorán. Baracs Imre szerepében Kardoss Géza igazgatóval.

Az első bérleti előadás hétfőn, október hó 1-én. Gyurkovics fiuk. Operett.

Tihanyi Jutka szubrett, Németh Ila szubrett, Dinnyéssy Rózi fiatal komika és Sugár Mici táncos síheder bemutatkozó fellépése a Gyurkovics fiuk október 1-i, hétfői előadásán. Bérlet A) 1.

Felekyl Klára, Vajay W. Magda és Thuróczy Gyula első fellépése a Maruska keddi előadásán. Bérlet B) 1. Ferenczy Marian, a debreceniek kedvence első fellépése a Nebántsvirág címszerepében.

Hat remek operett és három kiváló próza szerepel a megnyitó hét műsorán.

A színház igazgatósága ezúton kéri fel mindazokat, kiknek kiadó lakásuk van, címeiket a színház titkári irodájában leadni szíveskedjenek.

Jegyelővét a színházi pénztárnál az összes előadásokra.

MOZGÓSZÍNHÁZAK MŰSORA

Uránia: Csak felnőtteknek! Edgar Wallace világhírű regénye: Sárga neffiszót, bűnügyi regény. Jack Trepporral.

Vigszínház: A szezon legmulatságosabb filmje: a „Csákó és Űalap” sikerét felülmúlja: Kis garnizon, Harry Liedtke és Hans Junkermannal.

Péntektől Urániában: Rómi világháború, Isten veled színpad.

Szombattól Apollóban: Hula — Hula: Élet vagy halál.

„Meteorban” szerdán: „Orlov” (A cári gyémánt) orosz dráma 9 felvonásban. Petrovich Szvetisláv és Vivian Gibsonnal és a fényes kísérő műsor. Előadások 7 és 9 órakor.

Nemzetközi Magánnyomozó és Hiteltudósító iroda

Budapest, IX. Űlő-út 61.

cégt. Matkovich ny. rendőrfelügyelő. Legdiszkrétebben nyomoz, megfigyel, informál, szakszerű hiteltudósítást nyújt, adókat nyilvántart úgy bel- mint külföldön.

Utlevél, vízum, honosítási, ipari adó és pénzkölesön stb. ügyekben gyors és eredményes tanácsot ad. — Válaszbélyeg. — Képviselet mindenütt kerestetnek.

Nem láttam még...

(Nép dal).

(Emléklül: Kovács István p. ű. főtanácsos úrnak).

Nem láttam még kiskertedet ilyen árván....
Zegét-zugát de ellepte a bojtortján....
Legszébb díszét — rózsafáját jégelverte.
Ágát-bogát virágjában
A fergeleg letördelte!

Megátkozta egyvalaki ezt a kertet.
Allghanem a babáját elszerezted,
— Ha síkot mond a családod — bánatában
Fog az átok — jég elvert
Az a kertet virágjában!

(Debrecen, 1928.)

Turehányi Lajos.

Cséplés után a földbér megfizetése elől világgá szökött

A bíróság 2 hónapi fogházra ítélte a bérlőt

Balogh Ferenc, hajdusoboszlói földműves állott kedden a bíróság előtt, család büntetvének vádjával. A földműves a vád szerint Oláh Miklósnétól 61 hold földet bérelt s ennek fejében 80 mm. búzát kellett volna fizetnie. Balogh azonban a bért nem fizette meg, hanem minden ingóságát értékesítette és ismeretlen helyre távozott.

A bíróság előtt Balogh elmondta, hogy Oláh Miklósnétól már több éve bérelte a 61 hold földet. Minden esztendőben becsülettel megfizette a 80 mm. búza bért, mult esztendőben azonban annyi adóssága volt, hogy teljes mértékben nem tudott eleget tenni kötelezettségének.

A bér megfizetését cséplés utánra ígérte, ezzel szemben cséplés után olyan kevés gabonája lett, hogy egyéb adósságát sem tudta teljesen rendezni. Ekkor lovát, sze-

kerét és egyéb ingóságát pénzzé tette, a hitelezői egyrészét kifizette s eltávozott Hajdusoboszlóról, de nem azért, hogy megszököjön, hanem, hogy szerencsét próbáljon. A földbér fejében 16 holdnyi tengeri-termetést hagyott hátra, ez azonban nem fedte a tartozást.

A bíróság kihallgatta azután a sértettet, aki elmondta, hogy a cséplés előtt nála járt bérlője és azt a kérését adta elő, hogy a bér megfizetésével várjon addig, míg a cséplési munkálatait le nem folytatja. Ő szívesen adott haladékot; azonban, amint megtörtént a cséplés, Balogh minden szó nélkül eltűnt a birtokról.

A bíróság az elhangzott tanuvalomások után a tényállást bizonyítottak látták s ezek alapján meghozta ítéletét, mely szerint Balogh Ferencet 2 hónapi fogházbüntetésre ítélte.

Az ócska íróasztal titka

Potom pénzen vagyontérő kincset akart eladni

Vácról jelentik: Vácon mint külföldi öregurat ismerik Sréter Árpád földbirtokost. Visszavonultan élt a házában feleségével és két gyermekével. Duszgazdag ember hírében állott, kinek több ezer hold földje és Budapesten négy háza van. Sréter senkivel nem törődött, visszavonultan élt. Hajadon lánya a napokban egy órát kísért a teniszpályáról. Ez az eset annyira kivette a békétüresből az öreg urat hogy nagy jelenetet csinált:

— Nem fogsz itt többet tenni-szezeni! Mindent eladok!

Sréter felesége, — szelíd, türelmes asszony — csak ennyit felelt:

— Jó. Gyere lányom, hazamegyünk a nógármegyei birtokra.

— És elutazott a leányával együtt.

Sréter Árpád meghirdette, hogy minden butora eladó. Jelentkeztek is sokan, mert csupa értékes, antik butor került eladásra potom áron. Egyik rosszfióku íróasztalt kidobták a házból. De arra is lett vevő: Mojzes Jánosné, aki ad-vesz, abból él. Harminc pengőt megadott az íróasztalért, mert látszott rajta, hogy elsőrendű fából való, sokfiókos régiség.

Az Elite-penzióba vitték az íróasztalt. Mojzes Jánosné és Szentpétery János házmester csupa kíváncsiságból huzogatni kezdték a fiókokat. Meglepetve látták, hogy

az egyik rejtett fiókból kiesik négy darab száz pengős.

— Négyszáz pengő esett ki, — mondta a házmester — micsoda pénz ez?

Nem tudom, — felelte Mojzesné, — nézük csak, honnét került ide?

Kutatni kezdtek és százával szedték ki a rejtett fiókokból a 20, az 50 és a 10 pengősöket. Mások is oda gyűltek és kitágult szemekkel lesték a tömérdek pénzt.

— Hamis pénz ez mind! — mondogatták. — Ennyi pénz nincs talán egész Vácon sem.

Már nyolcvanezer pengőnél többet olvastak meg, de még mindig nem volt vége. Ugy látták, hogy a bankók gyűröttek és valódiak. De De eloszlott minden kétségük, amikor a fiók fenekéről ékszerek kerültek elő: — arany karkötők, láncok, briliánsok és egyéb ékkövek.

Időközben valaki értesítette Sréter Árpádot, aki csakhamar megérkezett a kopott íróasztal elé. Mögötte a gazdasszonya jött.

— Ezek, ugy látom, az én dolgaim, — mondotta hidegen. — Az íróasztal nem kell, mert eladtam, de minden egyebet hazaviszek.

Találomra belemarkolt abba a csomóba, amelyben főleg százpengősök voltak. Majd az ékszereket rakta a zsebeibe. Már nem férték, intett a gazdasszonyának, — hogy tartsa a kötevényét és belesöpörte a

tömérdek pénzt. — Aztán köszönés nélkül távozni akart. Mojzesné eléje állott:

— Nagyságos uram, jutalomdíjat szeretnék.

— Egy fillért se, — mondta Sréter Árpád és hazavitte a kincset.

Mojzes Jánosné elszaladt a legközelebbi ügyvédhez és most perli Srétert a jutalomdíjért. Vácon kíváncsian várják, mi lesz ebből a különös perből.

Giovanni bucsuzik

Nyolc évvel ezelőtt találkozott először Giovanni mesterral. Cella-lannal bolyongtam Konstantinápoly utcáin, mikor egy este betévedtem a Petisan varietébe. Ott dolgozott a színpadon Giovanni és ügyes trükkjeivel bámulatba ejtette a Kelet kapujának közönségét. Előadás után a barban egy pohár koktail mellett ültem, amikor asztalomhoz jött a büvész.

— Azt hallom, hogy uraságod magyar — szólalt meg és ezután rövidesen barátságos beszélgetés indult meg a messzi idegenbe tévedt két magyar — az újságíró, meg az artista közt.

Azóta többször találkoztam vele. A nyáron Budapesten, a Beketow cirkuszban s most itt Debrecenben. Egy hónapja van már városunkban és ma este bucsuzik. Itt tartózkodása alatt megérdemelten szép sikereket aratott frappáns kézügyességével, telepátikus és éberszuggeszciós mutatványaiival valóssággal bámulatba ejtette a közönséget.

Es ez a világot járt, mindenütt nagy sikereket aratott Giovanni ma bucsuzik Debrecenből és utazik Bécsbe, ahova hosszabb szerződés köti.

Megérdemli, hogy a közönség támogatassa és minél nagyobb számmal jelenjenek meg, amikor bucsuzik Debrecen közönségétől.

(—y.)

A szoboszlói színház

Aba Sándor darabját csütörtökön este mutatják be.

Hajdusoboszló, szept. 24. *Peihes Dezső* hajdusoboszlói társulatánál ezen a héten folytatódott a jutalomjátékok, amennyiben csütörtökön bezár a színház és a társulat Hajduböszörménybe teszi át székhelyét — Hétfőn a társulat táncosbuzirettje *Doby Mira* és *Baranyay Manci* jutalomjátékaként színpadra került a „Cirkuszhercegnő”. Kedden *Láng Frédi* énekesbonviván a „Királyné rózsája”-ban tartotta jutalomjátékát. Nagy sikere volt. Szerdán este *Köszeghy Géza* és *Fehér Tivadar* tartják jutalomjátékukat, mely alkalommal színpadra hozták a „Nótáskapitány” táncos operettét. Csütörtökön lesz az utolsó előadás, mikor is színpadra kerül a „Nászéjszaka”, melynek külön szenzációja *Szilvássy Tussi* lesz, aki Kettyt fogja játszani tudása legjavával. Az operettet követni fogja eredeti bemutatásban egy egyfelvonásos vígjáték, melynek szerzője *Aba Sándor* a „Debreczen” hajdusoboszlói levelezője. *Aba* kedves és avatott tollal megirt egyfelvonásosának címe: „Mindem jó, ha a vége jó”. — Pompásabban nem zárhat a szoboszlói színtársulat, mint ezzel az eredeti és ötletes egyfelvonásossal, mely vígjáték premierje iránt nem csak Szoboszlón, de Debrecenben is nagy az érdeklődés.

A NAP HIREI

Adót fizető kutya

Ma már az a helyzet, hogy kis kutya, nagy kutya, de mindenképpen adófizető alany. A helyzet annyiban változott a múlttal szemben, hogy a kis kutya többet fizet, mint a nagy kutya. Ez ugyan nem tartozik reám, hiszen hogy őszinte legyek se kicsi, se nagy kutyaam nincs, ellenben adóm az van. Mondhatná valaki, hogy ez is valami. Én meg azt mondom, hogy szerencsés vagyok, mert csak adóm van, hiszen ha kutyaam is lenne, akkor duplán adózhatnék, de viszont lehetnék olyan szerencsés helyzetben, hogy a kutyaam által fizethetném be az adóm. Persze, ebben az esetben fontos volna, hogy az a kutya olyan ügyes lenne legalább is, mint azé az amerikaié, aki a kutyaára biza az adófizetést. A kutya pedig hűségesen el is járt a megbízatásában, — mint olvasom — és hazavitte a nyugtát. Most csak azt nem tudom, hogy az efféle fizetési mód mennyire teszi elviselhetőbbé az adófizetést kellemetlen voltát? Mindenestre megkellene próbálnom. De nincs kutyaam s ha lesz, több lesz az adóm is... Nem, mégis csak jobb lesz személyesen fizetni. Az említett módot inkább dollár voltához való. Az én pengőm nem bírná el ezt a luxust.

Sz. R. I.

— A kormányzó válasza az Országos Református Lelkészegetestület üdvözlétére. Mint ismeretes, az Országos Református Lelkészegetestület hódmezővásárhelyi közgyűlése üdvözlő táviratot küldött Magyarországi kormányzójának. A táviratra most Baltázár Dezső püspökhöz a következő válasz érkezett: „A kormányzó Ur őfömméltóság, az Országos Református Lelkészegetestület hódmezővásárhelyi közgyűlésének hódoló üdvözlését, meleg köszönettel fogadni méltóztatott. Erről van szerencsém méltóságodat értesíteni. Vértessy, a kabinetiroda főnöke“.

x Az anya boldog, ha látja gyermekét! Készíttessen hát számára egy remek arcképet, Liener fényképésznél Csapó ucca 1. szám alatt.

— Szombaton lesz a városi közgyűlés. Most már véglegesen megállapították a városi közgyűlés idejét. A törvényhatósági bizottság tagjait szombat reggel 9 órára hívták össze. A költségvetés tárgyalására szombat délelőtt még nem fog sor kerülni, mivel a tárgysorozat elején több olyan ügy szerepel, amelynél hosszú vitára van kilátás.

x Dr. Hahn Aladár gyermekorvos szabadságáról hazaérkezett, rendeléseit megkezdte. Hatvan-utca 1.

— Márk Endre Rómában. Márk Endre most vette ki szabadságát, előbb Szatmára útazott szülei sírját meglátogatni, most pedig Rómából küldött levelet ösmerőseinek. Márk Endre beutazta egész Olaszországot.

— Üdvözlét a Rotheremere kastélyból. Rotheremere lord híres ősi skóciai kastélyából érdekes üdvözlét kapott dr. Kuthi Sándor. A lapot Dornoch Castle képe díszíti, a különös formájú kastély egészen be van futtatva repkényekkel. Rotheremere környezete figyelemmel kíséri a Magyarországra vonatkozó híreket, mert a lord magyar referense ezeket írta: „Nagy örömmel olvastuk legutóbbi gyönyörű híreidet s. lord Rotheremere skóciai kastélyából tisztelettel és igaz barátsággal köszöntelek. Híved Kiss Ferenc Kilburn, Dornoch Castle, sept. 22.“

A tábla helybenhagyta egy debreceni volt fakereskedő 3 évi fegyházbüntetését

A fakereskedő, aki mellékfoglalkozásként vasuti tolvajlásokat folytatott

Huszár Béla, volt debreceni fakereskedő került kedden a Tábla Szuchányi Andor tanácsa elé, lopás büntetésének vádjával. Huszárt a debreceni kir. törvényszék ez év júniusában 3 évi fegyházbüntetésre ítélte el a felelősség folytán került az ügy kedden a Tábla elé.

A törvényszéki főtárgyalás alkalmával részletesen beszámoltunk arról, hogy Huszár Béla, aki érettségizett ember s Debrecenben önálló fakereskedő volt, milyen módon követte el a sorozatos vasuti tolvajlását.

A lopási ügy visszanyúl még az 1926. év őszére, amikor Huszár Béla Nyiregyházára utazott, de — mint utóbb kitéjt — csak azért, hogy tolvajlásokat kövessen el az utasok kárára. A lopásokat úgy követte el Huszár Béla, hogy a vonatoni utazóknak egy óvatlan pillanatban ellopta a kofferjét.

Múlt év júniusában a nyiregyházi vonaton két ilyenlopást követ-

tett el Huszár. A megindult eljárás során beismerő a bűncselekmény elkövetését, a törvényszéki főtárgyaláson azonban visszavonta előbb tett vallomását.

A bíróság azonban a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a vádat beigazoltának vette és a vádlottat három évi fegyházbüntetésre ítélte.

A keddi táblai főtárgyaláson az iratok ismertetése után Balogh István dr., kir. ügyész a vádlott dologházba utalását kérte a bíróságtól, míg dr. Buczy Ferenc védő a vádlott elmeállapotának megvizsgálását indítványozta. A kérelmet a Tábla elutasította s rövid tanácskozás után ítéletet hirdetett. — A Tábla helybenhagyta az elsőfokú bíróság 3 évi fegyházbüntetését.

Az ítélet ellen a védő semmisségi panaszt jelentett be, miért is végző fokon a kir. Kuria fog ez ügyben ítélni.

x Izléses és művészi kivitelről tanuskodnak a legújabb menyasszonyi képek Liener Bélánál!

— A szegedi városi tanács két tagja Debrecenben. Szeged város képviselőtestületében a polgármesterhelyettes és dr. Tóth Béla főjegyző vettek részt a városok kongresszusán Sopronban. Haza felé menet, útközben, hétfőn este kiszálltak Debrecenbe, kedden délelőtt pedig megtekintették a várost és az aszfaltos burkolatokat. A szegedi polgármesterhelyettes két évvel ezelőtt már járt itt Debrecenben s így a város nagyarányú fejlődése kevésbé lepte meg. Dr. Tóth főjegyző azonban szinte elragadtatással szemlélte a nemrég még porzó, piszkos nagyfalut. A vendégeket dr. Való Antal városi aljegyző kalauzolta. Megtekintették az Ajtó, Hunyadi uccák, a Károly Ferenc József stb. burkolatát, majd kilátogattak a városi kertészet külső telepére. A nagy körút és az egyetemi telep igen megnyerte a tetszésüket. Ugyazintén tetszett nekik a Déri múzeum s a Déri tér parktervezete. A szegedi urak kedden délelőtt utaztak el Debrecenből. Útközben megtekintik a főváros környéki városok aszfaltos burkolatait is.

x Felhívás az egyetemi ifjúsághoz! Összes jogi, orvosi könyvek kaphatók németek is, Springer, Foto- és könyvkereskedésben. Timon: Alkotmány s jogtörténet is.

— A Bükki- és Mátravidéki Automobil Club zempléni osztálya, (clabhelyiség Sátoraljaujhely, Bujdosó cukrászda) a NyKISE motorosztályával Nyiregyháza, (Zrinyi ucca 11. szám) karöltve, folyó hó 30-án autós és motoros kirándulást rendez Sátoraljaujhelyre. Ajánlatos a részvételt minél előbb bejelenteni, hogy az ellátásról gondoskodni lehessen. Jelentkezéseket elfogad a BEMAC központi irodája, Miskolc, Széchenyi ucca 9. szám. A BEMAC zempléni osztálya Domján Zoltán, Sátoraljaujhely, Andrássy út 53. címén, a BEMAC gyöngyösi osztálya Vass Zsigmond, Gyöngyös címén, — a BEMAC egri motorosztálya Halmay Béla, Jpattestület, Eger, címén, továbbá a NyKISE motorosztálya Nyiregyháza, Zrinyi ucca 11. szám.

x Fancsovits Irma táncintézetében a beiratás megkezdődött, Batthyányi ucca 10. szám.

x Ma este lép fel utoljára Giovanni mester, ragyogó manipulációival, a Bonbonnierben!

— Belecsapott a villám két villamosba. A minapi nagy vihar alkalmával többször lecsapott a villám. Többek között a Hév. két kocijába is nagy károkat okozott. A 30-as számú kocsinak az indítószervezetét rombolta össze, a 27-es villamosnak pedig a világítási szerkezetét égette el. A villámcsapás természetesen nagy pánikot okozott az utasok között, de szerencsétlenség nem történt. A Hév. javító telepén a kocsikat kijavították, úgyhogy tegnap újra üzemben voltak.

— A Bika előtti verekedés epilógusa. Néhány héttel ezelőtt történt, hogy Konecz József és Fodor Imre napszámok között heves szóváltás keletkezett az Arany Bika előtt. Először csak veszekedtek, de később Konecz előrúnta csizmaszárából a kését és azzal Fodorra rontott, aki azonban védekezett és alaposan elverte a másikat. Tegnap délelőtt vont a felelősségre mindkettőjüket a rendőrség, a tárgyalás folyamán megállapítást nyert, hogy Konecz József lopásért négy évi fegyházra volt ítélve, amit a szegedi Csillag börtönben ki is töltött. Dr. Varga L. rendőrfogalmazó a verekedő napszámokot bűnösnek mondta ki és Koneczot 40, Fodorot pedig 15 pengő pénzbüntetésre ítélte.

— Kidozták a korcsmából. Tegnap délután Tóth Gábor, 38 éves közművest a Vendég ucca 2. szám alatti korcsmából kidozták. Az első lépcsőfokról a járdára esett és a halántékát megütötte. A mentők a sebészeti klinikára szállították, onnan pedig Faiskola u. 7. szám alatti lakására viték.

— Eltört az alsókarja. Balla Jenő 14 éves, nyiregyházi illetőségű gyermek tegnap délután Debrecenbe jött a sínek között. Már a város határában járt, amikor egy talpfában megbotlott és elesett, olyan szerencsétlenül, hogy jobb alsókarja eltört. A mentők a sebészeti klinikára szállították, ahol ott is maradt.

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti: szeptember 25-én este 7 órakor: Az időjárás helyzetben változás annyiban állott elő, hogy a tegnap rajtunk keresztülvonult depresszió mögött a nyugati nagy légnomás hideg léttömegei hirtelen betörték, minek következtében a légnomás erősen emelkedett, 5.8 cm-el. A hideg léttömegek betérése megszűntette a csapadékot, majd az éj folyamán hirtelen, váratlanul kiderült az ég, minek következtében a már amugy is erősen lehült levegő a földfelület erős kiszáradása folytán igen tekintélyes mélységet ért el 3.6 cm minimummal, sőt a talaj közelében, attól 5 cm-re, csaknem a fagyponthatáráig süllyedt.

A légnomás emelkedése a dél-élelt folyamán megakadt; ugyanis a napok óta élénk működésben levő adriai depressziók a nyugati nagy légnomás további előnyomulását megakadályozták. Ennek következménye, a kissé erős délnyugati szél és a változó felhőzet voltak. A hőmérséklet ennek következtében alig emelkedett a tegnapi nivó fölé 14.3 C. maximummal. A talajtól 5 cm-re a maximum 15.7 C. volt.

Aránylag hideg éjszaka után (a hőmérséklet minimuma a talaj közelében esetleg a fagyponthoz alig fog szállni) hűvös és változóan felhős idő várható, csekély nappali felmelegedéssel.

x Német nyelvtanítás. Magas tanársalgási német nyelvből úgy kezdőknek, mint haladóknak jutányos áron alapos német órákat adok. Kivánatra házhoz is elmegyek. Ernyeyné, Rákóczi u. 36.

— Zsarolási per a zsíros bőrlőn körül. Bauer Jenő derecskei kereskedő állt kedden a törvényszék Serly-büntető tanácsa előtt, zsarolás vétségével vádolva. A kereskedő ellen Szabó Mihályné konyári lakos tett feljelentést, mert azzal rágalmazta meg, hogy a múlt évi derecskei vásárbán egy öt literes zománc-edényt lopott el tőle s ezért 5 pengő kifizetésére szállította fel. A törvényszéki főtárgyaláson Szabóné kérelmére igazolta azt, hogy a kérdéses zománc-edényt Spitz Ignációtól vásárolta s ezek alapján a Bauer Jenő bűnössége beigazolást nyert. A bíróság több enyhítő körülmény figyelembe vételével Bauert 100 pengő pénzbüntetésre ítélte.

— A lisztjavító vegyszerekről. A debreceni m. kir. vegykísérleti állomás a következőkre kívánja a malomok figyelmét felhívni. „A Deventerben (Hollandia), székelő „Novodel“ cég lisztfehérítő és lisztjavító vegyszereket ajánl a magyarországi malomok részére azzal a hamis beállításal, hogy a m. kir. földművelésügyi miniszterium a „Novodel“ és „Multaglut“ nevű liszt nemesítő szerek terjesztése elé nem gördit akadályt. Ezzel szemben a tényállás az, hogy a nevezett miniszterium eddig semmiféle lisztjavító szer, vagy eljárás alkalmazását nem engedélyezte mert azok eddigelé kipróbálva nincsenek, illetve kipróbálásuk most van folyamatban. Ezért és mivel a lisztjavító vegyi szerek alkalmazása ezidő szerint még az 1895. évi XLVI. t. c.-be ütköző cselekményt képez, felhívjuk a malomtulajdonosokat, hogy lisztjavító és nemesítő stb. szerek használatától ezidőszert tartózkodjanak.“ — Tudomásul vétel végett mindezt közöljük.

A Wolaika telepi egyesület hivatalos megnyitása

Felkérítettünk a következő sorok közlésére: Miután egyesületünk a belügyminiszter irtól az alapszabályokat megkapta, 1928 november hó 4-én, vasárnap, ünnepélyesen megnyitjuk, mely alkalomra az érdeklődőket és pártolóinkat hazafias tisztelettel megívja az elnökség.

Program: 1. November 4-én délelőtt ref. szertartású istentisztelet, a Bajnok utca 21. számú körhelyiségünkben, melyet egyesületünk a mindenkori istentisztelet megtartására fenntart s örködni fog azon, hogy e ház méltó is legyen.

Tekintettel arra, hogy telepünkhez a legközelebbi templom 4-6 km. távolságra van és így a heti munka után az Istennel való kibékülésünk is óhajjuk, e célból a ref. egyház hivatalát megkerestük. Műszertartás és ünnepnapokon istentisztelet tartására egy lelkész szíveskedjék kirendelni, remélve, hogy közös kérésünk megvalósításra fog találni illetékes helyen.

2. Délután 3 órakor díszközgyűlés.

3. Négy órakor megnyitó és felavató beszéd, tartja Óváry Mihály, h. elnök.

4. A női énekkar Rudnay Margit urleány vezetésével előadja a Himnusz.

5. Szaval Ujjfalusy Annuska és Furka Irén.

6. Egy felvonásos műkedvelő, — előadják az énekkar tagjai.

7. Este 6 órai kezdettel házi estély, családi vacsora, mely áll: urka, kolbász, savanyúság és kenyérből; ára adagonként 1 P 20 fillér. Vacsora után családi tánc, melyen az egyesület tagjaiból alakult zenekar szolgáltatja a zenét. Ezen estélyre tisztelettel meghívja barátait és támogatóit az egyesület elnöksége. Belépti-díj nincs. — Vacsorajegyek kaphatók: Boros János hentes, Bánk József kormáros és Zanicsák György szafősnál. — Tisztelettel: Óváry, h. elnök.

— Varróit nyelt a templomfosztogató nő. Kecskeméten, a ferenc-rendiek társházában megjelent egy idegen asszony. — Özveggy Kovács Józsefné vagyok, holtfáradtan érkeztem, szállást kérek és segítséget. Másnap a templomból több kegyeser eltűnt. Az állítólagos Kovácsné elfogták Jól öltözött, áttört harisnyájú nő, aki hevesen tiltakozott a templomfosztogatás gyanúja miatt. Nem bocsátották szabadon, erre óvatlan pillanatban, a ruhájába tűzött varró- és gombostűket lenyelte. Rettenetesen jajgatni kezdett. Bevitték a kórházba, megroöntgenezték és azután dönték majd el az orvosok, hogy mit csinálnak a beteggel és a lenyelt tűkkel.

— Csavargó eselédlyanok a debreceni rendőrségen. Két csavargó eselédlyány állott ma a debreceni rendőrség kihágási bírósága előtt. Rózsás Eszter 18 éves foglalkozás nélküli eselédlyányt aki az Olajútban lakik, közveszélyes munkakerülésért hat napi elzárásra ítélte dr. Mayer rendőrbíró. Tekintettel arra, hogy a rendőrorvosi vizsgálat megállapította a leányról, hogy fertőző betegségben szenved, büntetésének kitöltése után kórházba küldik. — Keskeny Lujza kabai eselédlyány volt a másik, akít a rendőrbíró öt napi elzárásra ítelt, szintén csavargás és közveszélyes munkakerülés miatt. Büntetésének kitöltése után hazatoloncolják Kabára.

Holttest az országot szélén

Rejtélyes haláleset

Kedden reggel jelentették a rendőrségen, hogy a sámsoni országot szélén egy idősebb férfi holttestét találták. Egy katona vette észre az árokban fekvő alakot. Rögtön szolt több arra járó embernek, kik aztán odamentek az eszméletlen férfihez és élesztgetni próbálták.

Közben már értesítették a mentőállomást is, ahonnan rövid idő múlva a helyszínre érkeztek. Minden igyekezet arra, hogy eszméletre térítsék az idős embert, hiabavalónak bizonyult: megállapítást nyert, hogy az árokban talált férfi halott.

A csendőrség részéről kiszállt a helyszínre egy járőr és bevezette a nyomozást. Megállapítást nyert,

hogy külsérelmi nyom sehol sincs a hullán, büntény nem forog fenn. Megállapítást nyert továbbá, hogy a holttestet Apkari András 65 éves Bellegelő 25. szám alatti lakossal azonos. Az öreg ember tanuk állítása szerint tegnap este egy kocsmában volt. Tanuk szerint az öreg ember eléggé ittas állapotban volt.

A hatósági intézkedésre a holttestet bevitték az egyetemi hullaházba. Dr. Balkányi Ede hatósági tisztiorvos vizsgálta meg a holttestet s az orvosi vélemény szerint szívszélhűdés volt a halál oka. A szervezet legyöngült és az erős alkoholfogyasztás következtében felmondta a szív a szolgálatot.

x Magyar munkásnak ad kenyeret, ha harisnyát *Benyáts Emil* gyárából veszi. Eladás nagyban és kicsinyben, Debrecen, Piac ucca 18. szám. Tisza-palota.

— Részegek a rendőrségen. Kiss Mihály, jómódu debreceni gazdálkodó tegnap délelőtt betért az egyik kormarába és ott alaposan felöntött a garatra. Amikor már jómennységű alkohol volt benne, elkezdett hangosan kiabálni és amikor a rendőr igazoltnai akarta, ittas fővel káromkodni kezdett. — Kiss Mihályt előállították a rendőrségen, ahol dr. Mayer Antal rendőrbíró 15 pengő pénzbüntetésre ítélte és azután lekisérték a fogdába, ahol mind addig őrizetben tartották, amíg teljesen kijózanodott. — Mike Sándor olajütöbéli napszamos, kihágás ügyben volt megidézve dr. Varga László rendőrfogalmazó elé. Részegség miatt állították elő a mulkor. Hordóval bort szállítottak egy helyre és ő segítkezett a munka után pedig ivott és részeg lett. Hát hogy tudott inni a hordókból kérdezték tőle. — Pipaszárral, nagyságos fogalmazó ur! — válaszolt mosolyogva az öreg s nem kis büszkeséggel, hogy megoldotta a gordiusi csomót. Ahogy belépett, első pillanatra észre lehet venni, hogy alkoholizált, még pedig nagy mértékben. Valami köszönésfélét mormolt s néhány ingadozó léppel indult meg a rendőrtisztviselő asztala irányába. Mikor hozzá szoltak érthetetlenül hebegett. Így természetesen nem állhattak vele szóba, kiváltképen mikor a saját tárgyalására részegen állított be. Addig, amíg kialszta magát, a fogdába leutalták s azután ismét fölkerült a rendőrbíró elé, de akkor már teljesen józanul.

x Ifj. Zelinger, Kálvin-tér 4. szám, izlésesen és olcsón fest címtáblákat, épület és bútormázolásokat.

— Születések. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Hártl Zoltán mérnök, fiu Zoltán. — Lusztig Jenő férjiszabó, leány Szidi. Pap Ferenc napszamos, leány Mária. Balla Elek kocsis, leány Iona. — Rác Dániel cipész, fiu Lajos. — Tornai Alajos Máv. intéző, fiu László. Abuczki Ferenc napszamos, l. Katalin Molnár András fuvaros, fiu András. Neumann József magán. hiv. l. Edit. Kövesdi László Máv. váltó k. l. Iona. Sarkadi Ferenc gazdálk. l. Katalin. Kiss István betonos-segéd, leány Iona. Bíró János napszamos, fiu János. — Schönberger Béla cipész, fiu György. Rozsnyai Béla földműves, fiu István. Kecskés István napszamos, fiu János. Gál Mihály kocsis, leány Róza.

Dukai Takács Géza kerületében

Dukai Takács Géza, biharkeresztési kerület képviselője, az egész nyarat csak nem állandóan kerületében töltötte. Sorra járta a kerület községeit s meghallgatta választóinak ügyes-bajos dolgait, kívánságait, sőt ott, ahol tehetette maga is áldozott választóiért. Így berekböszörmény nyilvános parkjának két vaskaput, Mezőpéterden és Tholdon a községek harangjaira 100—100 pengőt adományozott. Kivette részét a bihari mozgalmakban is. — Legutóbb pedig annak ellenére, hogy az alsóház nem képviseltette magát a Tisza ünnepségen, dukai Takács Géza ott is jelen volt Fráter Jenő, Morvay Zsigmond és Krüger Aladár bihari képviselőkkel együtt.

Újra elfogták az erőszakos bosnyák árúst

Néhány héttel ezelőtt toloncolták ki Debrecenből *Oluites Iván* bosnyák szövetárúst, aki erőszakkal adta el portékáját. — Bement az egyik vendéglőbe és szövetet kínált megvételre. Amikor a vendég kijelentette, hogy nem veszi meg, — Oluites azt a trükköt használta, hogy hangosan rászólt az illetőre: — Megvenné maga, csak nincsen pénze.

Erre a büszkeségében sértett vendég elővette pénzét és megmutatta, hogy van annyi, mint amennyit a szövetért kér a bosnyák. — Oluites hirtelen kikapta a pénzt a kezéből és az asztalra dobva a szövetet elszaladt. A rendőrség kitiltotta Magyarországról területéről és Oluites most mégis visszatért. — Tiltott visszatérésért fogják felelősségre vonni.

Gyászrovat

Seicher Ferike élt 9 évet. Temetése folyó hó 27-én, délután 3 órakor lesz a róm. kath. egyház szertartása szerint a Szent Anna uccai kápolnából.

Zakariás Mihály élt 7 hónapot. Temetése folyó hó 26-án, délelőtt 12 órakor lesz a görög kath. egyház szertartása szerint a Szent Anna uccai kápolnából.

Zsiga Iona élt 28 évet. Református. Temetése folyó hó 26-án, délelőtt 10 órakor lesz a Kossuth uccai temetőháztól.

Szabó Juliska élt 33 évet. Temetése folyó hó 27-én, délután 3 órakor lesz a Borz ucca 5. számú háztól, a ref. egyház szertartása szerint, a Péterfia uccai temetőbe. — A temetést Csurka „Kegyelet” temetkezési vállalata rendezi.

Özv. Sipos Sándorné, szül. Tankóczy Eszter élt 59 évet. Temetése folyó hó 26-án, délután 5 órakor lesz, Csapó-kert, János ucca 74. szám alól, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Csapó uccai temetőbe. — A temetést Fehértől temetkezési váll. rendezi.

Vas Károlyné, szül. Pap Eszter élt 44 évet. Temetése folyó hó 26-án, délután 3 órakor lesz, Kismarjára való szállítás után. — A szállítást Fehértől temetkezési váll. rendezi.

— A Hév. nagyszabású műsorostje. A debreceni Helyi Vasut és Debrecen—nyirbátori Hév. alkalmazottak, „Harmónia” dal- és sportegyesülete szeptember hó 29-én, szombaton este fél 8 órai kezdettel, táncsal egybekötött nagyszabású műsoros estét rendez, a villamos-remisben. (Salétrom uccai állomástelepe). Program a következő: 1. Hunyadi László. Nyitány. Előadja az egyesület zenekara. 2. Prolog mondja dr. Tarján Oszkár, a vigalmi bizottság elnöke. 3. Jakab Ödön: Vadászdal. Előadja az egyesület dalárdája. 4. Az anyakönyvvezető. Bohózat egy felvonásban. Irta: Liptay Imre. Személyek: Bús Péter írnök, a IX. ker anyakönyvvezetőségénél: Sárvári Miklós. Róza a felesége: Nagy Erzsike. Fáy Aladár: Mészáros Ferenc. A menyasszony: Nagy Rózsika. A vőlegény: Völgyi János. Flórián anyakönyvvezetőségi szolgál: Timarovszky József, I. és II. tanu. 5. a) Popper: Szüleim emlékére; b) Popper: Gavotte op. 23. No. 2. Előadják gondokán Müller Edit, zongorán kíséri Müller Erzsike. 6. Pápay Molnár Kálmán — Révfy Géza: a) Sokat sírtunk együtt ketten. b) Huncut aki szomorkodik. Előadja az egyesület dalárdája. 7. Az ismeretlen tettes. Bohózat egy felvonásban: Irta Vadnay László. Személyek: Kelemen ügyvéd: Biki Gábor. Fenyő Jenő: Kovács Albert. Mancika Völgyi Jolánka. Stark Félix: Kállai G. 8. Késő. (Műdal). Előadja Sarkadyné Parenthézy Gabriella, zongorán kíséri csányi Farkas Ica. 9. Baja Mihály verset megzenésítették Murgáncs—Mácsai a) Tavasz legyen, ha meghalok. b) Hogyha tudom, hogy így járok. c) Galamb játszik a párjával. Előadja az egyesület dalárdája. 10. Kezdődik a tánc. Előadja az egyesület zenekara, az összes jelenlevők közreműködésével. Karnagy Szabó Lajos. Konferál: Kula György író és hírlapíró. Sugó: Lőke István. A buffetet szolgáltatja: Csapó László „Rózsabokor” vendéglőse.

— Halálozások. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be: Makai Istvánné ref. 61 éves, Bellegelő 304. szám. — Barcsay Miklós ref. 75 éves, Péterfia ucca 43. — Bakk Julia ref. 8 hónapos, Pesti ucca 4. — Kecskeméti Mária rk. 7 hónapos, Pesti u. 4. szám. — Waldmann Hermann izr. 65 éves, Honvéd ucca 60. — Zakariás Mihály gk. 7 hónapos, Téglavető 64. Erdős Katalin ref. 3 hónapos, Olajút 63. szám. — Secher Ferenc rk. 8 éves, Petőfi-tér, Máv bérház. — Zsuga Iona ref. 28 éves, Epreskert ucca 29. szám.

Erdély új színei

Nehéz sora van Erdélynek, senki se tagadja. Nem első eset, hogy a szenvedések küzdelmes útját járja, nyilván nem is utolsó. Erdély az a föld, ahol az Idő mindig vajudott s ennek a kinnak szenvedéseit türellemmel ordta a fajtám. Magára hagyták, nem biztatták, jó szót se vetettek neki s mégis kitartott, — mert az adatott sorsul, hogy szenvedve éljen. Az elmúlt ezer év minden napja történetet róvó nap volt s ehez a róváshoz Erdély ma is hűl a bánat-lepel alatt is és a könyvet sira, ha már nagyon a szívére megy a bánat. Azután segít magán ugy, ahogy tud: erdélyi nődra. Mindent elvettek tőle: nem baj, újra teremti a mindent, de az életéből nem enged, még a halál árán se. Így van most is. Új példát ad, hogy az elmúltat, az elvettét pótolja. Nem szabad a piros-fehér-zöld színeket a kalap mellé tűzni, székely leány ajába fogni. Nem szabad még titokban sem megcsókolni a magyar összetartásnak szimbólumát, a hármasszint. Baj, de nem halálos. Segít azon az erdélyi magyar. Felújítja, mint hallám, a régi színeket s holnap már a kék-fehér zászlók, szalagok hirdetik az Istentől látogatott fajta sorsát. Kék, mint az ég a sok fekete bánat fölött. Fehér, mint a ma született kicsi gyermek élete. Mindig lesz kék ég, míg Erdélyben kicsi gyermek születik tenger szenvedésre és fekete gondra. Nem tudom, de lehet, hogy ezt jelenti az erdélyi magyarság kék-fehér lobogója, melyre elférne már egy kicsi áidás a nagy Istentől.

x **Életének legszebb emléke lesz!** Vétesse le magát Liener műtermében!

— **Érdekes küldemény Fiuméből.** Budapestről jelentik: A közgazdasági egyetem kebelében működő felsőbb kereskedelmi iskolai tanárképző intézet gyakorló felsőkereskedelmi iskolájához érdekes küldemény érkezett Fiuméből. A fiumei Leonardo de Vinci, technikai intézet igazgatósága a felsőkereskedelmi, felsőiskolai tanárképzőintézetnek rendelkezésére bocsátotta a volt fiumei m. kir. kiviteli akadémia oltmaradt könyvtárának egy részét. A küldemény a napokban érkezett meg Budapestre.

x **Szemgyengeség ellen legjobb orvosság egy jó szemüveg.** Nagy lát-szerésztől, Csapó ucca 12. Javító műhely. Nagy Kálmán lát-szerészeti szaküzlete, Csapó ucca 12. szám.

x **Egyetemi tankönyvek,** gazdasági, orvosi, jogi fakultásokra kaphatók Antalffy József könyvkereskedésében, Szent Anna és Varga-utca sarok.

Csatormázásnál

központi fűtés
egészségügyi berendezés
épület-bádogos

munkáknál forduljon bizalommal

Fülöp Miklós

bádogos- és vízvezeték-szerelő
mesterhez

Debrecen, Csapó-u. 3.

Kötségetés díjtalan.

A felrobbant lámpától két gyermek megsebesült

Kedden délelőtt könnyen végzetessé válható baleset történt az Erzsébet ucca 59. szám alatt. Két kis leány, Berki Irén és Etel a lakás egyik szobájában játszott. Játék közben az idősebb kisleány petróleumlámpát gyújtott. A petróleumlámpa egyszer csak begyulladt és felrobbant. A közelben levő kisgyerekeket a kiesapódó láng meg-

égette.

A robbanás hangjára és a gyerekek sírására berohantak a házbeliiek. A mentők az egyéves Berki Irént első segélynyújtás után a börgyógyászati klinikára vitték.

A másik kislányt, Berki Etelt nem kellett klinikai kezelés alá venni.

— **Egy fellábu belga pilóta bravurja** Párisban tegnap egy belga pilóta, kinek a fellábat egy repülőgépszerencsétlenség következtében már amputálták, 6 ezer méter magasságból ejtőernyővel leugrott és baj nélkül földet ért.

— **Önvédelemből agyonlőtt egy cigányprimást.** Csaknem öt év előtt, 1923. október hó 17-én Dunavescén az egyik vendéglőben Tokaji Lajos gépészmérnök önvédelemből lelőtt egy cigányprimást. Tokaji Lajos sógorával Tóth Gáborral betért az egyik vendéglőbe, ahol letelepedett egy társaság mellé, amely már hosszabb ideje mulatott a cigányokkal. Néhány perc múlva megjelent a helyiségben Lakatos Miklós cigányprimás és hegedűjét cincogtatva közeledett az asztalhoz. Amikor már előrelátható volt, hogy a két cigánybanda összevesz. Teleki I. az asztaltársaság egyik tagja odalépett Lakatoshoz és felszólította, hogy távozzék, mert nem akarja, hogy botrány, esetleg verekedés törjön ki. Az ujonnan jött cigányprimás felelet helyett meg akarta ütni Telekit, aki önvédelemből visszajutott és azután a gallériájánál fogva kitepte a primást a helyiségből. Az incidens elvette a mulatózástól a társaság kedvét és rövidesen távoztak is. Tokaji Lajos gépészmérnök elsőnek hagyta el sógorával a vendéglőt, de alig lépett ki az utcára, a sötétben eléje ugrott egy ismeretlen alak és vastag botjával úgy fejbe sújtotta, hogy elszedülve elesett és közben a szemüvege is eltört. Sógora rávetette magát a támadóra, dulakodni kezdett vele és végül is elvette botját. A merénylő el akart futni, de ebben a pillanatban magához tért a földön fekvő mérnök és nem látva a dolgok állását, előrántotta hátsó zsebéből revolverét és rálőtt támadójára. A súlyosan sebesült cigányprimást és a gépészmérnököt kórházba szállították. Tokaji Lajos mérnök feljelentésére a csendőrség megindította a nyomozást, kihalgatta Lakatos Miklóst, aki beismerte, hogy valóban ő támadta meg a gépészmérnököt, de tévedés történt, mert tulajdonképpen Teleki Istvánt akarta inzultálni, aki a kék-fehér cigányprimás előtt öt megsértette, megütötte és kidobta a vendéglőből. Lakatos Miklós néhány napi szenvedés után a kórházban meghalt. A királyi ügyészség vádat emelt halált okozó súlyos testisértés címén a gépészmérnök ellen, aki a törvényszéki főtárgyaláson azzal védekezett, hogy teljesen váratlanul kapta a súlyos ütést fejére, szemüvege is összetört és amikor magához tért, félelmében és ijedtségben önvédelemből az ismeretlen támadó felé lőtt. A törvényszék a gépészmérnököt felmentette az ellene emelt vád alól. A királyi ítélőtábla megváltoztatta az ítéletet és a gépészmérnököt három heti fogházbüntetésre ítélte, de büntetését a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vette. A főügyész is, Tokaji védője is semmisségi panaszt jelentett be az ítélet ellen.

x **Új munkaerő Czeglédi külön női-termében.** Ondolálás 1 pengő, manicűr 50 fillér, bubivágás 70 fillér. Csapó u. 54. szám.

A téli menetrend. Október hó 7-én lép életbe a Máv. téli menetrendje, mely debreceni relációban nem hoz jelentősebb változást. Országos viszonylatban változás az, hogy új gyorsvonatot állítottak be Budapest és Balatonfüred között.

— **Egy magyar művezető gyilkossága Amerikában.** A rendőrség Lorainban letartóztatott egy amerikai magyart Horváth Imre gyári művezetőt. Horvát agyonlőtte feleségét és rögtön a gyilkosság elkövetése után jelentkezett a rendőrségen. Röviden csak ennyit mondott: Agyonlőttem a feleségemet, mert folyton veszekedett velem. Menjenek, száltsák el a hullát. Horváth művezető 40 esztendő és huszeve korában vándorolt ki Amerikába. Másodszor nősült most és második feleségével állandóan veszekedett. Első házasságából öt gyermek született és többnyire a gyermekek miatt tűzött össze feleségével. A tragikus események egymást kergették Horváth életében. Első felesége a nagy loraini tornádó idején elpusztult. A szélvész akkor elsodorta Horváth házat és az asszony a ház romjai alatt halt meg. Ugyanakkor elpusztult Horváth legidősebb fia is.

A magy művezető megtakarított pénzét a tornádó után ara fordította, — hogy új házat építtessen magának. — Emiatt anyagi gondok közé jutott és feleség is kellett, aki felnevelje a gyerekeket. Így kötött házasságot egy loraini tisztviselő leányával, akinek házasságuk első napjaiban megmondotta hogy nem szereti, csupán azért vette feleségül, hogy gondját viselje a gyerekeknek. A gyilkosság előtt való este Horváth egyik fia későn tért haza és új gramofon lemezeket hozott magával. Még éjszaka is gramofonozott és az asszony emiatt megszidta mostohafiát. A férfi védelmébe vette a fiát és neki támadt az asszonynak. Reggel újra kezdődött a veszekedés. Horváth előkapta a revolverét és ötször egymás után az asszonyra lőtt. A gyerekek is otthon voltak és végignézték mostohaanyjuk halálát.

A gyilkos művezetőt, aki konokul azt hajtogatta, hogy feleségét nem szerette, terhére volt és azért gyilkolta meg, — mert folyton veszekedett vele, letartóztatták.

x **Idegenek és vidékiek figyelme.** A „Debreceni Kalauz” 180 oldalon, 40 képpel ismerteti Debrecen városát és a Hortobágyot. Ara részletes térképpel együtt 2 pengő. Kapható minden könyvkereskedésben.

Mielőtt vasalást vásárol,
nézze meg

Bészler

vasáruüzletét
Széchenyi ucca 2.

Csak egy mosolyt

JÓTÉKONYSÁG

— Tudod János, meghalt a suszter itt a szomszédban meghalt s mindenét az árvaháznak hagyta.

— Ez szép tőle. Mennyit hagyott hátra?

— Öt gyereket.

IRÁS BESZEL

— De édesem, ez a tészta teljesen ehetetlen.

— Na látod, hogy nem értsz hozzá semmit. A szakácskönyvben az áll, hogy ez a tészta kitűnő és nagyon izletes.

Komáromi iparosok a kézműves kamara ellen

„Maga a blokk sem akarja a kézműves kamarát”

Komáromban vasárnap délután avatták fel az új ipartestületi székházat Huszár Aladár főispán, Palkovics Miklós alispán, Alapy Gáspár polgármester, báró Perényi Zsigmond és F. Szabó Géza országgyűlési képviselők jelenlétében. A komáromvármegyei ipartestületek vezetősége a székházavatás ünnepségét felhasználta arra, hogy a kézműveskamara felállításának terve ellen demonstráljanak.

A négy ipartestület vezetőségének nevében Müller Ferenc, Huszár Aladár főispán és a megjelent képviselők előtt kifejtette a vidéki iparosok kívánságait és azt, hogy a vidéki iparosok a kézműveskamara felállítását ellen foglalt állást. A vidék iparoságának sem a kézműveskamara, sem más olyan központi iparosintézmény nem kell, amelyek fenntartása a vidéki iparosokat anyagilag megterhelné, viszont a vidék iparoságának semmi elnyt nem tudna nyújtani.

A Fröhvirt Mátyás országgyűlési képviselő által irányított kézműveskamara mozgalomban — a vidéki iparosok véleménye szerint — ugy a minisztereket, mint a képviselőket tévesen informálták s ezért a komárommegyei iparosvezetők arra kérték a főispánt, és a képviselőket, hogy világosítsák fel ugy a miniszterelnök urat, mint a kereskedelemügyi minisztert arról, hogy a kézműveskamara a vidéki iparosok nagy többsége nem akarja.

Komárom, Tatabánya, Kishér és Ács ipartestületek kiküldöttjei előtt Szabó F. Géza országgyűlési képviselő kijelentette, hogy „maga a blokk sem akarja a kézműveskamara”.

Huszár Aladár főispán felhívására az iparosvezetők írásba foglalták kérésüket s azt a határozott kívánságukat, hogy mielőtt Hermann Miksa kereskedelemügyi miniszter a kézműveskamara-ra vonatkozó törvényjavaslatot be terjeszti, kötelezzon minden ipartestületet arra, hogy közgyűlést hívjon össze, ott foglaljon állást minden ipartestület: csakugyan szükségesnek tartja-e a kézműveskamara felállítását, vagy sem?

REPÜLŐGÉPJÁRATOT TERVEZNEK BERLIN-, SANGHAI-, PEKING KÖZÖTT

Berlinből jelentik: A W. 33 jelzésű Junkers repülőgép, mely szeptember 8-án repült Berlinből Irkutskba, ma este háromnegyed 8-kor visszaérkezett.

Remélik, hogy tavasszal rendszeres repülőgépjáratot létesítenek az 5600 kilométeres utvonalon és a repülőjáratokat kiterjesztik Peking—Sanghaig is.

HIRDETMÉNYEK A DEBRECENI ORSZÁGOS VÁSÁRRÓL

A folyó évi Dienes napi országos vásár alkalmával az ipari és kereskedelmi kirakodó-vásár október hó 14., 15. és 16-án lesz.

Felhívom a vásári árúvásárlásban érdekelt helybeli iparosokat és kereskedőket, hogy árúvásárlási helyük kijelölésére vegyék igénybe az ipari és kereskedelmi kirakodó-vásár október hó 8., 9. és 10. napján jelentkezőknek annál is inkább, mert későbbi jelentkezés esetén helyet biztosítani már nem lesz módomban.

Vidéki iparosok és kereskedők részére jelentkezői határonként október hó 11., 12. és 13. napjait jelölöm meg. Jelentkezés hétköznapon délelőtt 8-12 óráig, a fentebb említett hivatalos helyiségben.

Hirdetés.

A vásárok és nyílt piacok tartása tárgyában alkotott 313-16401-1903. h. gy. számú szab. rendelet 5. és 11. §-ai alapján vásári rend fenntarthatása érdekében, a folyó évi október hó 14-én kezdődő kirakodó-vásár alkalmával a helyfoglalás és sátorverés kezdő időpontját folyó évi október hó 13-án, szombaton déli 12 órában állapítom meg.

Ezen rendelkezés nem vonatkozik a vásáron megjelenő mutatóványosok és laconyhások sátorépítésére.

Figyelmeztetem a vásári árusokat, hogy a jelzett időpont előtt árúvásárlási helyeiket el nem foglalhatják és sátorakat sem verhetnek. Az ez ellen vétőkkel szemben a hivatkozott szabályrendelet 52 §-a alapján kihágási úton leszek kénytelen eljárni.

Debrecen, 1928. szeptember 21-én.

Dr. Vass Károly,
városi tanácsnok.

Vh. 1269-1928. szám.

Arverési hirdetmény

A debreceni kir. járásbíró-ságának 1928 Pk. II. 30885. számú végzése folytán 395.04 pengő tőke a fizetett összeg betudásával, ennek megítélt kamataival 136.52 pengő eddigi és a még felmerülő költségek behajtása végett dr. Miszti Károly ügyvéd által képviselt Debrecen sz. kir. város szesznagykereskedése javára 1928. évi október hó 9. napjának délelőtti 9 órákor Debrecenben Hunyadi uca 1. számú háznál 6585 P becsült ingók u. m.: vendéglő- és szállodaberendezés bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek esetleg becsáron alul is eladatnak az 1881. évi LX. tc. 107. és 108. §. értelmében.

Debrecen, 1928. szept. hó 18-án.
Tihanyi Vilmos
bíró. végrehajtó.

Bámulatos hatású arcszépítő szer a

Fáy-crém.

Gyorsan és biztosan eltávolít szepit, májfoltot, pattanást.

Egy tégely ára — — — 1 P
Hozzávaló Fáy szappan szintén 1 P

Kapható: **Grósz Nagy Ferenc**
Arany Egyszarvu gyógyszerárúháza
Debrecen, (Színház mellett).

RÁDIÓ-MŰSOR

Szerda, szeptember 26.

Budapest 557.5 (3) (20) 9.30 Hírek, közgazdaság. 11.45 Hírek közgazdaság s közben 12 órákor déli harangszó az egyetem-tér itemplomból, utána pedig cigányzene. 1 Pontos időjelzés, időjárás- és villámjelzés. 3 Hírek, közgazdaság, élelmiszerárak. 3.30 A Magyar Rádió Ujság Morse tanfolyama. 4.45 Pontos időjelzés, időjárás és villámjelzés. 5 Harsányi Gizi mesél a gyermekeknek. 5.40 A m. kir. 1. honvédegyalozsereg zenekarának hangversenye a Stúdióból. 7 Gyorsírási tanfolyam. 7.35 Olasz nyelvoktatás. 8.10 Lóversenyeredmények. 8.30 Művészt. Rendezi Gyarmathy Sándor a Stúdió rendezője. Közreműködnek: Papp János, Kabók Győző Vándor, Gusztáv Bodnár, Jenő és Szász Ill. 10.20 Cigány zene.

Külföld: 11 Bécs: Zene. 1.20 Toulou se: Operarészletek. 3 Kopenhága: Hangverseny. 4 Bern: Hangverseny. — 4.30 Milánó: Jazz ban d.5 Nápoly: De Martino (szoprán) hangversenye. 5.30 Brüsszel: Hangverseny. Róma: Zenekari hangverseny. 6.30 Breslau: Francia lecke. 7 Bécs: Srtauss: Rózsálovag (opera). 8 Zürich: Tarka-est. 8.10 Berlin: Kálmán: Hollandi menyecske. 8.30 Varsó: Kamarazene. Stuttgart: Szimfonikus hangverseny. 9 Prága: Hangverseny. Róma: Zenekari hangverseny. 10.30 Berlin: Nagy Szimfonikus hangverseny. 10.35 Milánó: Táncezen.

SPORTHIREK

Az amatőr bajnokság

A keleti kerület amatőr csapatai vasárnap a következő bajnoki mérkőzéseket játszották le: Debrecenben a DMTE—Kisvárdai SE játszik a Sabária—Boesckay mérkőzés előtt. A DEAC a BUSE-val játszik az egyetemi sporttelepen. Ez lesz a DEAC első bajnoki mérkőzése. A DTE Nagykállóba megy, míg Nyíregyházán a helyi derbi, a Ny. KISE—NyTVE kerül lejátszásra.

A DEAC lövészszakosztálya folyó hó 26-án, szerdán este fél 9 órai kezdettel tartja első gyűlését az Egyetemi Kör kistermében. Az elnökség kéri az érdeklődő urakat, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg.

E heti labdarúgó program

Péntek: Teplitz: Bástya—TFC. — Ugyanekkor Prágában DFC—Slavia. Szombat: Budapesten a Nemzeti—Budai 33-as, bajnoki. — Prágában: Bástya—Slavia.

Vasárnap: Budapesten az Üllői uti pályán: Ferencváros—Hungária. Előzőleg MTK—Cricketer. — Az Úte pályán: Vasas—III. ker. FC. — Kaposvár: Somogy—Ujpest. — Debrecen: Boesckay—Sabária. — Pécs: Pécs-Baranya—Terézváros. — Miskolc: Attila—Józsefváros. — Budapesten a II. liga mérkőzései: Husos—Soroksár, Turul—Vac FC, BAK FC—Zala-Kanizsa, Erzsébetváros—Rákospalota.

KITTL,

a Hungária volt jeles csatára a Somogy hoz szerződött.

Mikor csak 9 játékos áll ki...

A vasárnapra tervezett Somogy—Pest erzsébeti barátságos mérkőzés elmaradt, igen érdekes körülmények között. — A Pesterzsébet leutazott Kaposvárra, fel is állt a pályán, de csak kilenc emberrel. A Somogy ezt hivatalosan konstataltatta a bírónak a mérkőzésre nem állt ki. Az esetnek a PLASZ előtt folytatása lesz.

MEGHÍVÓ

A DMTE bírózó szakosztálya, ma este fél 8 órákor, igen fontos ügyben gyűlést tart, amelyre a szakosztály összes tagjainak pontos megjelenését kéri az **Előadó.**

FELHÍVÁSOK:

Felkérem a Jókai futball csapat intézőjét, hogy folyó hó 26-án, este 7 órákor a Bethlen uccai parkban jelenjen meg. A **Működési TE. intézősége.**

Felkérem a Ferenc József FC összes játékosait, hogy szerdán este fél 8 órára az Árpád-téren megjelenni szíveskedjenek. Tárgy: Fontos megbeszélések. **Az intéző.**

Felkérem a HTE összes játékosait, hogy szerda este 7 órára a Bethlen uccai parkban kivétel nélkül jelenjenek meg. **Intéző.**

Felhívom a PIFC összes játékosait, hogy e hó 26-án, szerdán a DTE pályán, tréningen jelenjenek meg, 4 órára. Kérem a pontos megjelenést. **Intéző**

Felkérem a PIFC összes játékosait, hogy folyó hó 26-án, szerdán este 8 órákor a Gambinus étterem előtt szíveskedjenek megjelenni. Megbeszélés a vasárnapi mérkőzés felől. Kérem a pontos megjelenést. **Intéző.**

Felkérem a DMTE összes ifjusági és első csapatbeli játékosait, hogy ma dél után 3 órákor a DTE-vel tartandó nagy kétkapus tréningen megjelenni szíveskedjenek. **Intéző.**

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTÖZSDE

A budapesti Árutőzsde hivatalos ár-folyamai: Búza tiszavidéki 77 kg 26.34—26.55, 78 kg 26.55—26.75, 79 kg 26.80—27.00, 80 kg 27.—27.15. — Felsőhatszai 77 kg 26.30—26.50, 78 kg 26.50—26.70, 79 kg 26.75—26.95, 80 kg 26.95—27.05. Fejérmegyei, bácskai, s dunántúli 77 kg 26.20—26.40, 78 kg 26.50—26.65, 79 kg 26.55—26.85, 80 kg 26.85—26.95, pestvidéki 77 kg 26.45—78 kg 26.45—26.70, 79 kg 26.70—26.90, 80 kg 26.90—26.95, rozs pestvidéki 24.80—24.90, más vidéki rozs 24.80—24.90, árpa Ia 26.75—27.00, közép 26.50—26.75, sörárpa felvidéki 28.25—29.25, egyéb 27.—28.00, köles 27.50—28.50, repce 45.50—46.00, zab Ia 26.50—26.75, közép 26.—26.25, tengeri 31—31.20, korpá 20—20.50, lóhere 175—185, arankás 165—175.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai Búza októberre 26.56, 26.50, 26.30, — zárlat 26.26—26.28, márciusra 29.12, 29.28, 29.92, zárlat 28.90—28.92, — májusra 29.66, 29.72, zárlat 29.70—29.72.

Rozs októberre 25.25, 25.26, 25.22, zárlat 25.14—25.16, márciusra 27.70, 27.60, 27.64, 27.66, zárlat 27.64—66, májusra 28.06—8.10.

Tengeri júliusra 9.04, 29.08, májusra 28.48.

FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁR

A ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak körülbelül 1700 darab sertést. Árak: Könnyű 162—172, közepes 174—184, nehéz 185—192.

Üzletáthelyezés.

Üzletemet Péterfia uccáról Csapó uca 41. sz. alá helyeztem át, ahol 6 havi részletre készíték női és férfi ruhákat. 1912-ben a Debreceni Kereskedelmi és Iparkamara ezüst éremmel tüntetett ki Tegdes János női és férfi szabó.

Valuták

Angol font	28.00
Belga frank	79.90
Cseh korona	17.00
Dán korona	153.25
Dínár	10.00
Dollár	572.90
Francia frank	22.60
Hollandi forint	230.40
Lengyel zloty	64.45
Lei	3.50
Lira	30.20
Német márka	136.25
Norvég korona	153.25
Osztrák schilling	80.95
Svájci frank	110.60
Svéd korona	153.75
Spanyol peseta	93.85

Országos vásárok sorrendje

Szeptember 27-én, csütörtökön: Barnagybajom, Hajdúhadház, Keszthely, Liget és vásár megtartása bizonytalan, Nagykálló, Nyírábrány, Püspök-ladány, Tiszalök, Véménd, Sajókád (sertésvásár nincs), Deveser (kirakodóvásár nincs).

Szeptember hó 23-án, pénteken: Marha és sertésvásár: Mezőberény, Állat és kirakodóvásár Vasvár.

Szombaton, 29-én: Csepreg, Gyulakeszi, Karád, Liget, Nagypirit, Turje, Vasszentmihály. Állatvásár: Szegvár. Lóvásár: Mezőberény.

Szeptember 30. vasárnap: Vaja Kis-kunfélegyháza, Pilis, Törökszentmiklós. Kirakodóvásár: Mezőberény, Örtölös, Szegvár (pótvásár).

Október hó 1-én, hétfőn: Balatonszabadi (sertésvásár nincs), Bodajk (sertésvásár nincs) Eger, Gödöllő, Torna, Hegykő, Hercegfalva, Jászberény, Komárom, Mátészalka, Moson, Nova, Pécs, Seregélyes (vásárok megtartása bizonytalan), Tarcal, Tápiai-szentmárton. Állatvásár: Balassagyarmat, Duna-pataj, Hatvan. Lóvásár: Sopron.

Október 2-án, kedden: Beled, Gyömrő, Nagykanizsa (sertésvásár nincs), Sátoraljaújhely, Tököl. Vásárosnamény Lóvásár és kirakodóvásár: Eger. Állatvásár: Szombathely. Kirakodóvásár: Balassagyarmat, Duna-pataj.

Október hó 3-án, szerdán: Kaposvár (sertésvásár nincs), Nyírbogdány, Sárospatak, Sárrétudvari. Állatvásár: Kunhegyes, Miskolc. Lóvásár és kirakodóvásár: Eger.

Szerkesztői üzenetek

„O. S. munkásköltő”. Ujabb verse, mit hozzánk küldött nagyon elcsépett témájú, különben pedig ahhoz, hogy valakinek több versét hozzuk, ma már nem elég a költői érzés, hanem tanulással és sok-sok olvasással képeznie kell magát a versírónak, ha élvezhető és értékes verset akar írni.

„W”. Versei még mindig a kezdeti nehézséggel küzdenek. Öntől jobbat várunk. Több elmélyedést és nagyobb felkészültséget. Versei nem fejezik ki a témát, amit címük felvesz. Hírfejezést dolgozta annyira banális, hogy azt nyomtatásban nem merné vállalni. Rövidebben, érdekesebben írni.

„Piroslik már az ég alja”. A négy sorfás verse, sajnos nem közölhető. — Inkább más tárgyú versírással foglalkozzék és főleg igen sokat olvasson. — Aztán remélhetünk még közölhető írásokat is Öntől.

Böröndöt, retikült, pénztárcát
a részletekért vegyen
FEUERMANN böröndösmester
Debrecen, Piac-u. 26. (Gambinus passage)

Téli kabátot, Téli öltönyt Téli felöltőt, Téli fiukabátot már most vásároljon,

mert nagyon olcsón kapja Debrecen legnagyobb férfi,- fiu-
ruhaárúházában, a

Magyar Ruhaiipar-nál

közvetlen a Bika-szálló épületében.

Tűkönyvárta és üvegcsiszolás Schiffer József
Széchenyi ucca 42.

A tisztán legelterjedtebb gyors és jó munkáiról
legelismertebb kelme-
festő, vegytisztító, gőzmosó, valamint
plüssérozó és gouvlerozó intézet **a PALOTAYÉ.**
Telep: Honvéd ucca 9ji. Telefon: 10-80
Üzlet: Kálvin tér 3., Bathányi ucca 26. Hunyadi ucca 15.

A legnagyobb vidéki rádió szaküzlet
Studio Rádío BLEYER ERNŐ
Ferenc József-ut 41.

Budapesti árak. Rádióügyben díjtalan felvilágosítás.
Philips gyártmányokban óriási választék.
Telefunken, Nora, Bappo, Saba stb.
alkatrészek állandóan raktáron.

Villanycsatlakozókban és villanyfelszerelésekben meglepő
választék. — „Takarékosság” révén kedvező részletfizetés.

Hotel PANNONIA-Pensio
Lido (Venezia).

Magyar ház. — Családi jellegű pensio a Lido centrumában a fő
útvonal mellett a strand közelében. trópusi flórájú kert közepén.
Az épület és berendezése a modern otthonnal szemben támaszt-
ható igényeknek minden tekintetben megfelel.
Szobái tágasak, világosak és abszolút tiszták.
Több tagú családoknak egymásba nyíló szobákból álló lakosztályok
Valamennyi szobában vízvezeték hideg-meleg folyóvízzel. — Min-
den emeleten fürdőszoba. — Kitűnő magyar-francia konyha.

Prospektus kérésre. — Portás az állomáson.

APRÓHIRDETÉSEK

Allást kereső nők

JOBB
családból való fiatal le-
ány ajánlkozik szakács-
nőnek, vidékre is. Eset-
leg magánoshoz. Cim a
kiadóban. 444

TISZTESSÉGES
iparos özvegye elmenne
mindenes szakácsnőnek
jó főz, kis családban. 436
Cim a kiadóban.

Betöltendő állás nők részére

ÖNÁLLÓ
kabátvarrónőt és tanu-
ló lányokat fölvesz —
Szoboszlay Margit női-
divatterme, Szent Anna
utca 10. 459

SZÜCSMUNKÁBAN
jártas lányok felvétet-
nek Altmann, Miklós-u.
5. szám. 452

FŐZNI
tudó mindenes leányt
keresek október 15-re.
Jelentkezés 30-án d. u.
Péterfia utca 42., hátsó
udvar, emeleten. 448

14-15 ÉVES
leány gyermek mellé és
egy mindenes elsejére
felvétetik. Homokkert-
utca 3. 441

EGY
ügyes, gyermekszertető,
főzni tudó mindenes
felveszek. Kádár, Piac
utca 42. 440

BEJÁRÓ
leány, 15-16 éves, fel-
vétetik. — Horváthné,
Csapó ucca 71. 414

FELTÉTLEN
megbízható fiatal leányt
kifutónak illetve takarít-
ónak, azonnali belé-
pésre felveszek. Kostya
ékszerész, Széchenyi uc-
ca 1. 403

JOBB
nő, csecsemő teljes gon-
dozására azonnaltalra ke-
restetik. Cim a kiadó-
ban. 1931

SZAKÁCSNÉ,
jól főző, sütemények
készítésében jártas, ok-
tóber 1-re kerestetik.
Cim a kiadóban. xx

Betöltendő állás férfiak részére

KIFUTÓ
fiut azonnali belépésre
felveszek. Szabó Kál-
mán u. 8. sz. 409

KIFUTÓ
és tanuló, kerékpározni
tudó, azonnal felvétetik
fűszerüzletbe. Vörös-
marty 20. 428

JÓCSALÁDBÓL
való kifutó fiu fizetéssel
felvétetik. Csapóárúház
421

HÁZMESTER
gyermektelen, elsejére
felvétetik. Ugyanott pin-
celakás kiadó. Garai-
utca 6. 417

JÓMUNKÁS
fodrászsegéd felvétetik.
Forgácsnál. 358

EGY
jó családból való fiu ta-
nulónak vagy kifutónak
felvétetik. Udvarhelyi,
Simonffy u. 3. 192

Bent kosztos
kocsist keresek jó bi-
zonyítvánnyal, Két-
málom utca 9. xx

KIFUTÓFIUT
és diótörő lányokat fel-
vétetik, Csapó-utca 33
Goldbergernél.

RAKTÁROS
azonnaltalra felvétetik, ke-
reskedelmét végzett —
könyveléshez értő, kau-
cióval rendelkező elö-
ben részesül. Jelentkez-
hetni 1-4-ig. Gazdák
Sütődéje Rt, Böszörmé-
nyi ut 15, szám alatt.

HÁZMESTERT
keresek, Meszena utca
12. szám alá. 449

ASZTALOS-
segédet felveszek. Cim
a kiadóban. 447

KÉPESITETT
kőművesmestert keresek
építkezés tovább foly-
tatására. Kincseshegy,
Lehotai Pál. 433

CSÖSZT
keresnek a Kossuth-
utcai ondódi gazdák. —
Értekezni lehet folyó hó
30-án d. e. 10 ó. a Pa-
csirta utcai iskolában.

Ajánlat

WEBER
könyvkötő. Piac ucca
75. szám. Könyvkötések
reklámtáblák, koszoru-
zalagok nyomása. 2095

OLCSÓBB
ett a sertéshus. 1 kg.
ővikes — vagy karaj
.60 f. 1 kg. sódarhus
sont nélkül 2.60 f. 1 kg
odar esonttal 2.40 f. 1
kg. vékonyoldal 2.— f.
kg. bőrső hus 1.40 f.
Fakács hentesnél, vá-
osi bérház. Simonffy-
utca. 1838

SOFFÓR
vizsgára szakszerűen. —
műhelygyakorlattal csak
Kiss gépműhely 18 év
óta fennálló soffőrisko-
lája készít elő. Erzsébet
ucca 20. Telefon 9—01.
33 F

A „KAROLA“
hölgyfodrász szalonban
(Werbőczy ucca 2.) ki-
váló férfi hölgyfodrász
dolgozik. Elsőrendű ki-
szolgálás, Olcsó árak.
Hajvágás 80, ondolás
120, fejmosás 80, mani-
kűr 50 fillér. Bérlet-
váltásnál nagy enged-
mény. 817

NÉMET-FRANCIA
angol és általában min-
den nyelvtanítást, kor-
repetíciót, előkészítést
vizsgákra, olcsón és
eredményesen. könnyű
módszerrel vállalnak
kiváló szakértők. Fe-
világosítást nyújt dr.
Kövessy József a „Deb-
reczen“ szerkesztőségé-
ben, este 6—7 óra kö-
zött. xx

LEGMODERNEBB
szépségápolás — pársi
módszerrel. — „Terka“
Kozmetikai intézetben,
Piac ucca 72. I. e. 1380

KITÜNŐ
házi koszt kapható. —
Ugyanott egy különbe-
járati butorozott szoba
kiadó teljes ellátással.
Széchenyi utca 6. szám
(keresztépület). 44/a

DIÁK
teljes ellátást kaphat.
közel szép helyen, új
házban. Széchenyi kert
Huszár utca 7. Kiszállo-
másonál. 00

HARISNYA
stoppolást és fehérnemű
foltosítását elvállalok bár
mely órában. Balogh
Benjáminné, Timár utca
11. szám. 404

ZONGORÁZNI
akadémiai módszerrel
tanítok, magyar nótát
egényesen hal hónap
alatt. Péterfia 80. ke-
resztépület. 424

EBÉDET
négy fogásost, ad nyug-
díjas úri család napi 1
pengő 20 fillérért. Hon-
véd ucca 13. kereszt-
épület. 418

SZOBAFESTÉST
munkát olcsón és szé-
pen készített özv. Pre-
leszky Antalné, Zöldfa
utca 13. 426

OLCSÓ CIPŐÜZEM
újít készítményű cipő-
ket, legolcsóbb kivitel-
ben, legolcsóbban, besze-
rethet, Fűvészkert ucca
14. szám, volt Harmat-
y üzlethelyiségben. 4-a

EBED, VACSORA
bentékezésre havi 36
pengőtől, 54 pengőig
kapható, úri asszony-
nál, ki maga főz. Józsi,
bő adag. Hához is küld-
döm, Kút ucca 62. sz.
Ajtó uccánál. 1-a

DEBRECZENSKY
carpitosnál. Halköz 8.
kasz hencserek, dívá-
nyok matracok, bőr és
perzsely fotelek állan-
dóan raktáron. Megren-
delést, javítást jutányos
áron eszközöl. Telefon
szám 1700. 3-a

ISKOLA
hegedők, vonók, tokok,
hurok, mindenféle hang-
szerű és alkatrészek
legolcsóbban beszerez-
hetők Szendrő Sándor
hangszerű raktárá-
ban, Batthyány ucca 22
24-a

TEGYEN
egy próbát Vegyen. —
vagy javított Vargha
órák és ékszerésznél. —
Mester utca 12. Olcsó
áron, ad órákat és ék-
szereket. 37/a

3—4 MÁZSA
láda abroncs eladó. —
Tiszántúli Hírlap, Jó-
zsef kir. herceg u. 1.

1 LITER
kifűző fajbor 1.20 fillér
Szabónál. Cegléd utca
20. szám. 48

POLOSKAJAT
sváb-bogarat egeret,
patkányt 24 órán be-
lül kiírhatja szaba-
dalmozott irtószere-
lét nagyon olcsón.
Javít érdekében győ-
ződjön meg. Kapható
Stern festőüzletben,
Piac ucca 10. (Biká-
ul szemben) 49-a

TRAKTORRAL
szántást vállalok. Hon-
védtemető utca 31. 23

KOCSIKAT
legszebb kivitelben ké-
szít. javít. ócska kocsi
vesz, elad. Szentpéteri
ocsigvártó. Bethlen u.
48. szám. 16-a

BŐRGARNITURÁK
berzsely fotelek legol-
csóbban Szabó József
karpitos, Varga utca 1.
szám 7/a

GIMNÁZIUMI
tanár teljes ellátásra. —
esetleg tanítással vállal
középiskolai tanulókat.
Timár u. 23. xx

NŐI
kalapok jutányosan ké-
szülnek, alakítást vállal
Turiczó Paesirta 41 8/a

HRABECZY
plüssében is vezet, gép-
plüssé, művész plüssé-
32-a

AKI JÓT
és izléses akar enni,
az keresse fel a Szegdi
kaszát. Széchenyi u.
42. szám. Kihordásra is
80 fillértől 1.20 pengő-
ig. Abonenseket elfogad.
17-a

LAKATOS
munkát elsőrendű kivi-
telben készítenek Piac u.
38 Főposta mellett. —
Autógenheggesztés. —
Tanulókat felveszek. ifj.
Lókody Sándor lakatos-
mester. Telefon 17—18.
27-a

CSILLAROKAT
gyárt, legolcsóbb árban
elad, átalakítást és új
színezést vállal, Föld-
vári. Széchenyi ucca 55
szám. 32-a

SZÁRAZ
bűkk, tölgy, gyertyán-
tüzifa, szalon porosz-
szén, bánya koks leg-
olcsóbban Grünfeldnél,
Csapó utca 16. Telefon
982. szám. 21/a

ANGOL
nyelvet eredménnyel ta-
nítok, kívánatra ház-
hoz járok. Leveleket
„Angol“ jellegre kiadó-
ba. 19

A NŐ
koronája „ANNI“ ka-
lap már 6 pengőtől
nagy választékban kap-
ható. Alakítás 3 pengő.
Csapó utca 47. sz. 56/a

ABLAKOK
minden nagyságban ké-
szen kaphatók Blattner
Kálmán ablakgyártási
telepén. Volt Sziv-u. 14.
99

ILONKA
Ceglédi úri és hölgyfod-
rász külön női szalonjá-
ban dolgozik, Csapó 54.
391

ORVOSTANHALGATÓ
lakásért, esetleg ellátás-
ért középiskolás tanítá-
sát elvállalja. Bárdos,
Simonyi 13. 363

Kereslet

21-ÉN
4 és 6 közt a Csokonai-
szobornál a padon fe-
lejtettem ernyőm, ké-
rem az ott ült 2 hölgyet
ha esetleg pártfogás alá
vették, visszajuttatni. —
Cím a kiadóban. 353

HASZNÁLT
vaskályhákat veszek. —
Éresztést Károly Ferenc
József-ut 13. sz. alá ké-
rek. 186

TELJES
ellátást keresek tanuló
fiatal leány részére. —
Ajánlatot kérek Erdős-
né, Jókai utca 12. sz.
415

KERESEK
bérbe földet tanyával
30 holdig. Szakács Jó-
zsef, Petőfi tér 12. 453

Kiadó lakás

SZOBA,
konyha gyermektelen
házaspárnak október 1-
re kiadó, vagy azonnal-
ra. Bujdosó u. 40. 445

KIADÓ
két szoba, előszoba —
konyhás lakás. Borz-u.
9. szám. 457

KIADÓ
új házban egy szoba,
konyha, speiz. Ugyanott
egy magános szoba ki-
adó. Csapókert. 454

EGY
szoba, konyha gyermek
telen párnak elsejére ki-
adó. Pesti u. 55. szám.
438

UTCAI
szobás, konyhás lakás
Szent Anna utca 33.
alatt azonnal kiadó. —
434

EGY
szoba, konyha, speiz
nagy lakás kiadó. —
Szálkai 8. 416

BÉRBEADÓ
kétszobás lakás mellék
helyiségekkel, három-
nyilas szőlővel. Hatvan
utcai kert, Diófa utca
36. Esetleg eladó! 420

EGY
kis szoba butor nélkül
október 1-re kiadó. —
Tompá Mihály u. 4. sz.
425

KIADÓ
téli-nyári urlakás, há-
rom szoba, erkély, si-
ségekkel, az Egyetemhez
és a villamosmegállóhoz
közel. Kerttel, vagy anél-
kül. Értekezni d. e. a
református hittudomá-
nyi dékán hivatalban.
(Kollégium) d. u. a Ses-
takert, Komlóssy ut 66.
szám alatt. xx

KIADÓ
október 1-re Hadházi-
ut 35. szám alatt 1 nagy
szoba, konyha, kamara,
villany bevezetve, jószág
tartás megengedve. Ér-
deklődni ugyanott. xx

Butorozott szoba

BUTOROZOTT
féregmentes tiszta eme-
leti szobát keres ur em-
ber Széchenyi utcára. —
Cimeket Széchenyi utca
6. Hírlapirodába kérem
439

BUTOROZOTT
szoba kiadó, konyhával
is. Eötvös utca 21. 485

BUTOROZOTT
szoba különbejárati ki-
adó Bundi utca 15. —
Ötödik ajtó. 335

BUTOROZOTT
szoba kiadó, Csapó utca
105. szám. 456

KIADÓ
utcai szoba, előszobá-
val irodának, esetleg fi-
atal párnak. Simonffy-
utca 17. 382

ELEGÁNSAN
butorozott utcai szoba,
előszoba, fürdőszoba —
kapualatti bejárattal ki-
adó. Bercsényi 29. 455

BUTOROZOTT
szoba, esetleg verandá-
val, közeli szép helyen,
új házban kiadó. Szé-
chenyi kert, Huszár utca
7. szám. Kiszállomásonál.
00

LÉGFÜTÉSES
különbejárati szoba ki-
adó. Werbőczy utca 4.
III 5. 442

KÜLÖNBEJÁRATU
butorozott szoba kiadó.
Homok utca 17. 443

BUTOROZOTT
szoba különbejárati —
egy-két ur részére ki-
adó. Simonffy utca 17.
szám. 368

KIADÓ
utcai butorozott szoba
Püspöki pabota I. 22.
435

EGY
csinosan butorozott szo-
ba két személyre min-
den órán kiadó. Timár
utca 11. szám. 405

CSINOSAN
butorozott szoba kiadó.
Arany János u. 20. ke-
resztépület. 423

BUTOROZOTT
szoba, parkettes, főisko-
lai hallgatónak kiadó
ágyanemű nélkül. József
kir. herceg utca 35. I.
emelet balra. 430

BUTOROZOTT
szoba kiadó központon.
Simonffy ucca 11. föld
szint 2. 419

FŐISKOLAI
hallgatóknak butorozott
szoba kiadó. Thaly Kál-
mán u. 3. sz. 412

KÜLÖNBEJÁRATU
szépen butorozott szoba
október 1-ére kiadó. —
Bethlen u. 14. 411

KÜLÖNBEJÁRATU
butorozott szoba egy —
vagy két egyén részére
október 1-re kiadó. Eöt-
vös utca 21. sz. 407

KÜLÖNBEJÁRATU
csinosan butorozott szo-
ba kiadó. Vendég utca
81. szám. 398

KÖZPONTBAN
különbejárati nagy, szá-
raz, tiszta szoba, egy
nagy 2 ágyval ur' csa-
ládánál okt. 1-től kiadó.
Cím: Városház trafik.
Piac u. 00

SZOLID
leányt butorozott szoba-
ba lakótársul keresek.
Cím a kiadóban. x

Üzlet, műhely, raktár

EGY
elsőrendű étterem, szál-
oda, nagy kerthelyiség
gel, hatalmas leltárral,
más vállalat miatt el-
adó. Cím a kiadóban.
31/a

KIADÓ
400 q-ra való tengeri
gőré részletekben is. —
Temető u. 14. sz. 406

EGY
szellős udvari tengeri
gőré kiadó. — Vörös-
marty 26. 429

BOLTHELYISÉG
Piac ucca 41. szám alatt
azonnal kiadó. Érdek-
elhető Grünfeld ruha-
üzletében. Piac u. 37.
2-a

JÓFORGALMU
füzér üzlet áruval, be-
rendezéssel azonnal át-
adó. Cím a kiadóban.
446

Eladó ingóság

KUTSZIVATTYU
füvesi féle, Meszena ut-
ca 12. alatt 50 pengőért
eladó. 450

KITÜNŐ
kályha 40 pengőért el-
adó. Meidinger rendsze-
rű erős fűtőképeségű.
Hatvan utca 69. Holb
vendéglő. 00

FÉRFI
téli kabát, átmeneti és
gummikabát eladó. —
Széchenyi-utca 31. 422

ELUTAZÁS
miatt szabó felszerelés
bőrkabát, varrógép, két
rézagy, két éjjeli szek-
rény sürgősen eladó. —
Szent Anna 5. 432

JÓ
szőlőprés törővel, boros
hordók eladók. Értekez-
ni Vigkedvü Mihály u.
37. 410

ELADÓ
öntött vaskályha, sütős,
hibátlan. — Temető u.
14-d. 408

ELADÓ
csizmadia szerszám. —
sámfa, kaptafa, vágó-
lőgép. Pesti utca 61. 83

ELADÓ
háló-, ebédlő bőrgarnitu-
ra, nagy tűkör, antik
komót, plüss dívány. —
hencser, több butorok
Széchenyi ucca 8. Szent
pétri. 40 a

Eladó ház

STEINER
ingatlan iroda, Piac-
utca 19. sz. II. emelet.
Telefon 6—24.

Eladó emeletes villa
hat szoba, fürdőszobás,
komfortos úri lakással.
Bérbeadó kerti há-
zak: Egyik 5 szobás,
másik 3 szobás, üveges
verandával, mellékhelyi
sével, nagy gyümölcsös
sei, villany, jóvízü kut,
a város belterületén,
azonnal elfoglalhatók.
Télen, nyáron lakhatók

ELADÓK
kisebb hordók, fürdő-
kád, gramofon, hegedű,
harmonika, mandolina,
ruhaszövet, tizedes-
máza, vígvázson Szé-
chenyi ucca 8. Szent-
péteri. 42-a

VENDÉG UCCA 53
számu ház eladó. Érte-
kezhetni Batthyány 13.
Steiner bádognál. —
1948

ALKALMI
vétel a város központ-
ján. Piac utca és a
Késes utca 8 számu ház
békéltőzhető háromszo-
bás parkettes lakással,
ezenkívül nagy bérjő-
vedelemmel jutányos
áron eladó. Kizárólagos
megbízott Máté ingatlan
iroda, Piac utca 30. —
1951

Eladó föld

HÁZHELY
eladó Homokkert, Szob-
oszlay Papp István-
utca 15. szám alatt. 413

Birtok bérlet

BÉRBEADÓ
87 kat. hold fekete föld
vasutállomáshoz 3 km-
re, jó úton, Debrecen-
hez 78 kilométerre. Ér-
tekezhetni József kir.
herceg ucca 48. szám,
délután 2—4 óráig. xx

ELADÓ
ház Bethlen utca 31. sz.
Értekezni lehet ugyan-
ott. Békéltőzhető lakás.